

SOBAT

14e jaargang nr. 2 - december 1999

nummer 68

VOMI

VERENIGING
OUD MILITAIREN
INDIËGANGERS

Om aan de veelvuldige vraag naar foto-prentbriefkaarten van het **Nationaal Indië-monument 1945-1962** in Roermond te kunnen voldoen heeft de stichting **Nationaal Indië-monument 1945-1962** nu sets met vier verschillende prentbriefkaarten laten maken.

De kosten per set van vier foto's bedragen f 5,- eventueel bij toezending per post vermeerderd met f 1,60 aan porto. De prentbriefkaarten kunnen worden besteld bij het secretariaat van de stichting: Mauritslaan 1, 6074 AS Melick (tel. 0475-532094).

groepsreizen naar Indonesië voor de **Indië- en Nieuw Guinea-veteraan**

WEST, MIDDEN EN OOST-JAVA.

In 2000, vertrek maart en november. Richtprijs p.p. in 2-plk. f3700.

OOST-JAVA. (Surabaya met Kemahang Kuning, Tidar, Glondong, Cepu, Madiun, Kediri, Malang, Purbolinggo, Bondowoso, Kalibaru, Treas). In 2000, vertrek in maart en november. Richtprijs p.p. in 2-plk. f3600.

SUMATRA. In 2000, vertrek in maart en november. Richtprijs p.p. in 2-plk. f3750.

IRIAN JAYA. *rwg1* (Jakarta, Jayapura, Biak, Sorong, Fak Fak, Kaimana, Bali) In 2000, vertrek in maart. Richtprijs p.p. in 2-plk. f6540.

rwg2 (Jakarta, Biak, Merauke, Sorong, Bali).

Vertrek in september. Richtprijs p.p. in 2-plk. f5900.

rwg3 (Jakarta, Biak, Sorong, Manokwari, Bali).

In 2000 vertrek in oktober. Richtprijs p.p. in 2-plk. f6400.

Voor deelnemers wordt een 4 weken dure vertrek aan kantismakings bijstand georganiseerd. Tijdens kantacenen een maandag tot en met vrijdag van 9-17 uur kunt u bij Alex Hugten, Richard van der Bel of bij Ans Fonggiday-fonghied een reisprogramma opvragen.

Reist u liever niet in groepverband maar wel verzorgd?

Vraag dan naar onze brochure Indonesië "Van Sabang tot Merauke". De groepsreizen kunnen ook op individuele basis worden uitgevoerd. Heeft u alleen een vliegbiljet nodig, dan kunt u daarvoor ook bij ons terecht.

Baden Powellweg 130, 1069 LK Amsterdam, Postbus 96021, 1006 EA Amsterdam.

Tel. 020-619 93 77 / 619 93 96 Fax: 020-610 16 11

open ma. t/m vrij. 9-17 • Za. 9-12. Zaterdag telefonisch niet bereikbaar. email: postbus@auroratravel.nl

zie www.auroratravel.nl
en www.nyoir.nl

SOBAT

Officieel orgaan van de
Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

Raad van Advies

- voorzitter: M.M. Bakker, res.luitenant-kolonel der artillerie b.d.
leden: H. Boechma, oud burgemeester, B. Bouman, brig-generaal der artillerie b.d.
H.F. Coopmans, brig.gen. der Jagers.
Ihr. J.H. de Jonge, kol. der cavalerie
Chef Staf 1 Divisie "7 December".
W. Epke RMWO brig-gen. der infanterie b.d.
S.A. Lapeé † RMWO, in loven kol. der infanterie b.d.
J.A. Leenders.
Th.H.A. Rump, h.kol. der infanterie Staf Inspect.Gen. der Krijgsmacht.

Algemeen Bestuur

- voorzitter: J. Dijkema
2e voorzitter: drs. T. Lents
secretaris: G. Determan, Brongrass 66, 3068 PB Rotterdam, tel. 010-2860486 fax 010-2860553
penningmeester: J.A. Broeder, Moeraslanden 8 5932 KW Steenwijk, Tel.: 0521-515460 postbanknummer 42.39.398 banknummer 45.85.91.300 t.n.v. Vereniging Oud Militairen Indiëgangers Rotterdam
alg. afzucht: C.L.W. van Haalen
leden: N. den Hollander † Victor C. Brijde

Sociale Commissie

- voorzitter: V.C. Brijde, Van Nijenrodestraat 117, 2597 RL Den Haag, tel. 070-3980532

Redactiecommissie

- eindredacteur: L.C. Zéguers, Zonestraat 118, 5493 AE Keekrade, tel./fax 045-3404013
leden: R. Grij, Balloo 90, 9458 TD Balloo, tel./fax 0592-341301
J. Zwaaen, Lijstje 45, 1034 KN Amsterdam, tel. 020-6319151

Boeken ter recensie zenden aan:

J. Zwaaen,
Lijstje 45,
1034 KN Amsterdam

Correspondentie

- opgave nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden o.a. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort - zie secretariatsadressen onder "VERENIGINGSNIEUWS".
- zaken VOMI-Nederland betreffend richten aan de secretaris van het algemeen bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgaaf van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de zinswijze van het algemeen bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Druk: Koninklijke De Swart

DOELSTELLINGEN

De vereniging heeft ten doel:

het behartigen van de ideële, materiële en immateriële belangen van Oud Militairen Indiëgangers, die bij de Nederlandse Krijgsmacht in voormalig Nederlands Oost-Indië, respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea hebben gediend;

het behartigen van de belangen van de nagelaten betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of tengevolge daarvan invalide werden;

het herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen in voormalig Nederlands Oost-Indië respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea en/of aangrenzende zeegebieden, alsmede van hen die tijdens, door of tengevolge van krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of in en door militaire dienst zijn overleden.

De vereniging tracht het gestelde doel te verwezenlijken los van elke partij-politieke richting, levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder voorbehoud van zelfstandigheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

(artikel 2 van de statuten)

Het lidmaatschap staat open voor een ieder die in het voormalig Nederlands Oost-Indië/Indonesië en Nieuw Guinea in militaire dienst is geweest en voor weduwen van militairen die hiertoe hebben voldaan.

SOCIALE COMMISSIE

Voorzitter

Victor C. Brijde
Van Nijenrodestraat 117
2597 RL Den Haag
tel. 070 39 80 532

stichting
veteranen
platform

omgezet in

SOCIAAL COMMISSARISSEN

Groningen vacant

Drenthe
wvmsmand
Klaus H. Luining
Spicestraat 110
8742 LW Groningen
tel. 050 - 577 0052

Overijssel

Jan Timmer
Vaderlaan 87
7804 CP Almelo
tel. 05 46 781 94 36

Zuid-Holland Zuid
Gerard J. Biterier
Revinestraat 25
3314 AP Dordrecht
tel. 078 6 13 25 72

Noord-Brabant Oost
Antoon P. Pennings
Theebeckestraat 101
5344 SM Oss
tel. 04 12 62 35 15

Friesland
Hans N. Blom
Gerben Ypemastraat 13
8723 CP Koudum
tel. 05 14 52 21 07

**Rivierland/
Oost Gelderland**
Elken E. Dorstis
Weerdjestaart 57-3
6811 JE Arnhem
tel. 026 - 443 38 77

Drecht/V. Geel
Eppo R. Schweertman
Lutherhof 37
1216 KH Hilversum
tel. 03 5 6 21 78 09

Zuid-Holland Noord
Wim L. Hofman
Meppelade 146
2544 XZ 's-Gravenhage
tel. 070 73 67 38 53

**Noord-Brabant-West
Vacant**

Veluwe
Dick F.J. Stijl
Theebeckestraat 54
7381 LB Twello
tel. 05 71-27 24 45

Flevoland
Frits H.A.M. Frontzen
Oevergrind 13
1358 EA Almere
tel. 03 6 5 31 95 72

Noord-Holland
Hans J. Harmsen
Eggensteinlaan 26
2015 KJ Haarlem
tel. 02 3 5 24 00 10

Zeeiland
Tom Kooger
M. Coebomgracht 44
4301 BT Vlissingen
tel. 01 16 46 30 08

Limburg
Harry J.A. Dolis
Heerlenerweg 49
6132 CL Bitterd
tel. 04 6 74 32 13 16

Canada & USA
Gerard Ledderhof
149 Sandwell Drive
Orkville, Ont. Canada,
L6L 4P1
tel. 001 905 827 3216
fax 001 905 827 0528

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder
Leen van Eijk
Flora Postlaan 14
1222 LJ Hilversum
tel./fax 035 685 33 73

Assistent beheerder
Tjibbe J. Ganstra
A. van Housdoets 15
2461 VJ Texel
tel./fax 0172 60 24 52

Propagandiste
Joyce P. Strammond-van Vurk
Binnenhof 36
6715 DP Ede
tel. 0318 63 81 60

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door de opbrengsten uit de Giroloterij en de Bankloterij.

Uw deelname aan de Giro-, o.g. bankloterij wordt daarom van harte aanbevolen.

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

- ingeschreven in de registers van de Kamer van Koophandel te Arnhem onder letter en nummer V 123191 -

Jaarcontributie minimaal f 30,00
inclusief 6x per jaar "Sobat"

nummer 68 - 14e jaargang nr. 2
december 1999

Bij de Voorplaat

De omslagafbeeldingen van Bram Konings uit 's-Hertogenbosch, nog steeds wonende Kooikersweg 479, 5524 AV Den Bosch, tel. 073 - 6213342, zijn zo langzamerhand een graaggeziene illustratie op de covers van onze 'Sobat' geworden.

Uit telefoonreacties, brieven en bestellingen, op en van de afgebeelde omslagaquarellen, blijkt herhaaldelijk grote belangstelling voor Konings kunstproducten. Velen proberen in het bezit te komen van de ingelijste en vergrote 'prenten' voor huiskamer, kantoor en misschien zelfs voor de slaapkamer.

Welnu, de redactie van 'Sobat' heeft, mede om die reden, besloten om opnieuw, nu reeds voor de derde keer, aan deze belangstelling te refereren door ook voor deze laatste 'Sobat' van dit jaar en dit millennium ('Sobat' nr. 68), de omslag van ons blad te verlichtigen met één van Konings kunstproducten, die tegelijk het oog strelen en nostalgie naar het Indië van onze tropendiensttijd oproepen.

Leg, geachte Sobats, ook dit sfeerplaatje op uw netvlies vast. De afbeelding symboliseert een tegenstelling.

Op de achtergrond een besneeuwd Hollands landschap, compleet met molen en westerse huizen onder een koude winterzon en op de voorgrond het ons zo vertrouwde Indische landschap.

Beide werelden zijn symbolisch gescheiden door water. Het water dat de culturen van oost en west scheidt. De oceanische scheiding van culturen en klimaten. Vóór de grote waterscheiding op het aquarel ziet u weer de rokende vulkanen, de sarwahter-

rassen die soms tot de hemel schenen op te hellen, gelardeerd met tropische

planten plus een eenzaam mens temidden van Insulindes overwel-digende natuurschoon en de weel-

derige vegetatie. Een weer, schone symboliek, het tegelijk scheidende en verenigende water - nu niet als een oceanische en continentale scheiding maar als het alles verbindende element der schepping. Een beeld van de natuur, zoals wij die kennen op één of meerdere eilanden van de gordel van smaragd, met zijn of haar kegelvormige vulkanen onder de koperen ploert; Mata Hari. Zo was, en is, het vaak nog in het angerepte binnenland van Indië. Geniet er weer van, sobats. Laat uw herinneringen de vrije loop en het geboden beeld op u inwerken. Laat jaar- en millennium-einde, kerstmis en Indië's natuurpracht, mild op uw(je) gemoed en humeur, ook jouw afscheidstemming, opvrolijken. Tot weerzien in het jaar 2000.

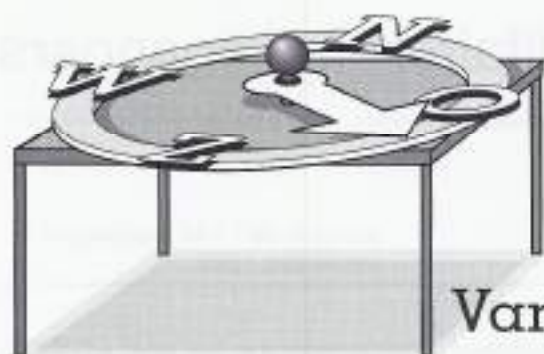
J. Zwaan

Het bestuur van VOMI Nederland, alsmede de redactieleden van de 'SOBAT', danken alle sobats die, op welke wijze dan ook, in het nu bijna achter ons liggende jaar 1999 hun medewerking aan onze veteranenorganisatie verleend hebben voor hun inzet en wensen hen en alle andere sobats en hun familieleden bijzonder *lijne Kerstdagen, een goede jaarwisseling en een Gelukkig Nieuwjaar* en uiteraard de allerbeste wensen voor *een goed en voorspoedig jaar 2000.*

Sluitingsdata inzenden kopij:

Nr. 69	27-12-1999	februarinummer 2000.
Nr. 70	21-02-2000	aprilnummer.
Nr. 71	24-04-2000	juninummer.

Kopij voor het volgende nummer inzenden vóór **27 december a.s.**
S.v.p., zo mogelijk, eenzijdig getypt insturen met anderhalve of twee regels afstand.

Van de Bestuurstafel

Op 3 november j.l. werd in Doorn de halfjaarlijkse ledenvergadering gehouden.

VOMI Nederland heeft 15 leden, nl. de provinciale/regionale VOMI-verenigingen, inclusief VOMI Canada. Daarnaast bestaan er nog leden in de diverse landen, alles bijeen zo'n 70 man.

Iedere vereniging was vertegenwoordigd door 2 à 4 bestuursleden. Tevens waren aanwezig 5 leden van de Raad van Advies alsmede de redactie van Sobat.

Voorzitter J. Dijkema opende de vergadering om 11.00 uur en heette allen welkom, in het bijzonder de heer Leenders die ook sinds kort lid is van de Raad van Advies.

Het verslag van de vorige vergadering leverde commentaar op van VOMI Zeeland aangaande schriftelijke verslagen van de sociaal commissarissen aan hun lokale besturen.

De voorzitter Sociale Commissie zal de betreffende instructie naar de Sociaal Commissarissen van alle aangesloten verenigingen zenden. Het volgende agendapunt was de cruciale vraag: VOMI - hoe nu verder?

Een werkgroep onder leiding van de voorzitter van de Raad van Advies heeft een pre-advies uitgebracht onder dat hoofd op 8/499, alsmede een leidraad voor de behandeling ervan in deze vergadering.

In het pre-advies werd vermeld dat er verschillende opties zijn voor de toekomst van de VOMI:

- a) een uitsterf-scenario, d.w.z. gewoon doorgaan op de huidige manier en wachten tot het langstlevende lid het licht uitdraaid;
- b) de VOMI stelt zich open voor andere (niet Indië-) veteranen, d.w.z. tracht een bredere veteranenorganisatie te worden;

- c) de VOMI tracht een structurele samenwerking (eventueel fusie) met andere organisaties aan te gaan; organisaties waarvan niet alle leden veteranen zijn;
- d) toelaten van niet-veteranen (oud-militairen); toelaten van niet-veteranen met burgerstatus; uitbreiden van besturen met niet-veteranen (waarbij vooralsnog de meerderheid van de bestuursleden uit veteranen bestaat).

Op de expliciete vraag welke vereniging vóór een uitsterf-scenario was werd door geen enkele vereniging apert NEE gezegd. Duidelijk bleek dat men accoord ging met de hoofdlijnen van het pre-advies.

De volgende vraag was of de uitgangspunten voldoende zijn. Als wordt gesproken over veteranen dan wordt bedoeld de veteraan in het algemeen, niet alleen de Indië-veteraan.

- Vice-voorzitter drs. T. Lentz stelde:
- a) we stellen de VOMI open voor alle veteranen;
 - b) we creëren de mogelijkheid om andere verenigingen te laten aansluiten;
 - c) of fuseren met andere organisaties of reünie-commissies.

Voorzitter Dijkema is van mening dat we met alléén veteranen meer kans van slagen hebben; met oud-militairen meer kans op weerstand van veteranen.

Er werden tal van mogelijkheden geopperd, waaronder een open organisatie, een administratieve paraplu voor alle verenigingen, organisatie met verschillende openingen, bijv. naar onderdeel, theatre of operations, d.w.z. Kosovo, Nieuw Guinea, Korea, Libanon, etc.

De Raad van Advies ziet ook gaarne uitwerking van richtlijnen voor een samenwerkingsverband met:

- a) veteranen en
- b) oud-militairen.

Voorzitter zegt dat deze richtlijnen zo spoedig mogelijk komen. De verenigingen geven hun voorzitters mandaat om tijdens het voorzittersoverleg van maart 2000 de gestelde richtlijnen goed- of af te keuren.

Raad van Advies geeft de suggestie iemand in ons bestuur op te nemen die zich hoofdzakelijk bezighoudt met de politiek in brede zin. VOMI Overijssel vindt dat de task-forces voor eind 1999 moeten zijn benoemd en de uitwerking van hun taak eind februari 2000 ter kennis van de leden moet zijn.

Begroting voor 2000

Na toelichting door de penningmeester op de verschillende posten van de begroting wordt deze unaniem goedgekeurd.

De contributie voor het jaar 2001 wordt onveranderd gesteld op f 30,- per lid per jaar.

MONUMENTEN

VOMI Nederland handhaaft als voorheen het uitgangspunt dat op monumenten voor in Indië achtergebleven militairen alleen de namen worden vermeld van hen die ten tijde van indienst treden woonachtig waren in de plaats waar het monument komt.

VOMI Zuid-Holland Zuid vraagt naar een Kruis van Verdienste voor terugtredende bestuursleden of andere leden die bijzondere diensten voor hun vereniging hebben verricht. De voorzitter belooft dat dit door VOMI Nederland zal worden bekaken.

Onthulling Indië-monument Middelharnis

Groot was de belangstelling op 2 oktober jl. bij de onthulling van dit monument dat gerealliseerd is ter nagedachtenis aan A. van Dam (KNIL/Inf.IV), D. Koote (4-3 RD), G. Kroos (KNIL/Inf. XVI), D.M. Mierop (6 Sqn. ARVA) en D. van der Slik (2-15 RD), Nederlandse militairen die in de periode 1945-1950 om het leven kwamen. De burgemeester, mevrouw G. de Vries-Hommes, verrichtte samen met René Kroos en Anne de Kreij, achterkleinkinderen van de omgekomen G. Kroos, de

en herdenken die in opdracht van de toenmalige regering uitgezonden werden om de rechtsorde in Nederlands-Indië te herstellen. "Velen zijn teruggekeerd maar ook velen hebben hun vaderland nooit teruggezien", aldus de burgemeester. Vervolgens sprak Ger de Jong, voorzitter VOMI ZHZ en droeg een gedicht voor 'Wachters bij hun naam' van Pierre Huyskens. Hierna sprak Ds. K. Schipper, Nederlands Hervormd predikant, destijds

nagedachtenis aan onze gesneuvelde sobats, gaat er veel in ons om. Het is alleen te begrijpen door hen, die ook in de tropen in militaire dienst geweest zijn en daar met elkaar zoveel meegemaakt hebben. Gevoelens van weemoed (zo u wilt: verdriet) en van blijdschap, dankbaarheid. Weemoed, omdat zij daar gevallen zijn, onze wapenbroeders - als broeders waren we daar: Samen uit, maar niet: Samen thuis; gesneuveld of anderszins omgekomen; jonge mensen, weggeroepen uit ons land, afscheid genomen van hun ouders, hun meisje of een enkele van hun vrouw en kind(eren) en nooit meer elkaar gezien; al begraven eer men het in ons land wist", aldus Ds. Schipper. Hierna volgde de voordracht van enige gedichten door nabestaanden en hiermede werd deze herdenkingsdienst beëindigd. Begeleid door koraalmuziek door de Koninklijke Fanfare Crescendo stelden allen zich op bij het monument, gelegen in het centrum van Middelharnis. Daar stond een erewacht opgesteld, gevormd uit leden van de Middelharnisse Brandweer en leden van VOMI ZHZ. Het monument werd onthuld, gevolgd door het hoornsignaal 'Geeft acht', twee minuten stilte en het hoornsignaal Taptoe. Onder het spelen van het 1e en 6e couplet van het Wilhelmus werd de nationale driekleur in top gehezen en vond aansluitend bloem-/kransleggingen plaats. Tijdens de afsluiting in het Gemeentehuis dankte Ger de Jong allen die aan de totstandkoming hadden meegewerkt, in het bijzonder de gemeente Middelharnis. Als aandenken aan deze dag reikte hij een Sawahtrapper uit aan de burgemeester. Sobat Teun van Kempen ontving eveneens een Sawahtrapper en Arie Vroeg in de Wel een VOMI Wapenschild voor hun grote betrokkenheid. Nog enige tijd werd over deze plechtige gebeurtenis nagepraat alvorens huiswaarts te keren.

Onthulling Indië-monument Middelharnis.

onthulling. Voorafgegaan hieraan was een ontvangst in het gemeentehuis waar gemeentevorlichter, de heer A. van Alphen, de genodigden welkom heette. Aansluitend volgde een herdenkingsbijeenkomst in de Nederlands Hervormde Kerk. Tijdens haar toespraak in de kerk zei de burgemeester o.a.: "Na jaren van stilzwigen, ontkenning, liever willen vergeten, niet aan denken, heeft ca. 6 jaar geleden - 40 jaar na dato - oud-minister Relus ter Beek ervoor gezorgd dat er erkenning kwam voor de oud-Indiëgangsters. Dat dit als juist werd gezien blijkt wel uit het groot aantal monumenten wat de afgelopen jaren is opgericht. Eindelijk zijn wij zo ver dat wij diegenen kunnen gedenken

Veldprediker bij het 421 BI-6e Bat. Garde Jagers. Wegens plaatsruimte moet volstaan worden met enige citaten uit zijn, ons Indiëgangsters uit het hart gegrepen, toespraak: "Wanneer wij terugdenken aan de tijd in Nederlands Oost-Indië wil ik dat doen onder de spreuk van de provincie Zuid-Holland: Vigilante, Deo Confidentes - Wacht, weet waakzaam, op God vertrouwend. Ik had een Wapenbroeder; Ik heb hem nu niet meer; Hij is in de strijd gebleven; Hij liet voor het land zijn leven; Wat beminde hij mij zeer.

"Wanneer wij hier bijelkaar zijn voor de onthulling van een monument ter

H.C. Clasquin,
Zuid-Holland Zuid

50 Jaar terug in de tijd

Het jaar 1949 loopt ten einde, voor ons militairen in Nederlands-Indië een zeer moeilijk jaar.

Na het beëindigen van de 2e politieke actie begin januari brak een moeilijke periode aan. We hadden wel een enorm gebied in bezit genomen maar het bleek een groot probleem om het gebied te beveiligen en de verbindingen in stand te houden.

Met het 2e peloton van de 10e Veldcompagnie waren we, ingedeeld bij de 4e Infanterie Brigade, vanuit Malang via Kependjen,

Soemberpoetjoeng en Wlingi vlak voor Kerst '48 in Blitar terechtgekomen. Het openhouden van de wegen Blitar-Wlingi en Blitar-Kediri kostte bloed, zweet en tranen. Steeds maar weer opnieuw versperringen, net herstelde bruggen weer vernield, trekbonnen, mijnen, projectielen in de bomen en beschietingen, kortom het was voor de jongens die dagelijks de weg op moesten een ellendige periode. De mannen van het 4e Bataljon 'Prinses Irene' hadden in het gebied Wlingi-Blitar-Toeloeng Agoeng een heel zware taak en zij hebben helaas veel vrienden verloren. Ik ken geen exacte cijfers maar vanaf eind '48 tot aan het 'cease fire' op 11 augustus zeker meer dan dertig gesneuvelden en uiteraard veel gewonden. Onder de gesneuvelden veldprediker ds. H. van Breugel die op 7 juli, meerrijdend in een carter op weg naar Wlingi, even buiten Blitar op een bom reed. Met hem sneuvelde J. Eibrink (22 jaar) van de 'Prinses Irene' en verder waren er enkele gewonden. De veldprediker, 38 jaar, gehuwd en vader van vier kinderen was nog maar kort in Indië als opvolger van de naar Holland vertrokken ds. Oomkes. Het waren zware slagen die onze vrienden van de 'Prinses Irene' te verwerken kregen maar ook voor ons genieten was het steeds weer even slikken bij het vernemen van zulke trieste berichten.

Op 9 juni verhuisden we met het grootste deel van ons peloton naar Toeloeng Agoeng met achterlating

Oost-Java, Semboro. Sobat Hans Pameijer afkomstig uit Amsterdam, thans wonende in Grave, toont zijn ontvangen kerstgeschenk.

van een sectie in Blitar, welke groep daarna regelmatig werd afgelost. Ruim een maand later was er dan op 11 augustus het 'cease-fire' waarna een rustiger tijd aanbrak. Op 17 augustus was het vier jaar geleden dat de republiek Indonesia werd uitgeroepen en maakten we voor het eerst die viering mee, ja we namen er zelfs aan deel. Met het voetbalelftal van ons peloton speelden we voor zo'n vijfduizend toeschouwers een wedstrijd tegen een Chinees elftal welke we met 2-1 wonnen. We waren er niet helemaal gerust op hoe we ontvangen zouden worden, welke sentimenten op zo'n dag zouden kunnen spelen. Uit voorzorg hadden we enkele brens meegenomen, niet zichtbaar onder een zeil om niet te provoceren. Alles verliep echter vredig, we werden na afloop zelfs toegejuicht, wie had dat ooit gedacht.

Wat onze genie-arbeid betreft bleef het nog een drukke tijd. Er werden min of meer permanente bruggen gebouwd ter vervanging van bailey-bruggen, alles ging in ijtempo en het wees er op dat we binnen niet al te lange tijd in het kader van de over-

dracht van de voormalige republikeinse gebieden aan de T.N.I. Toeloeng Agoeng zouden verlaten. Ook de legergravendienst was actief, de in dit gebied begraven gesneuvelden werden overgebracht naar het Ereveld in Soerabaja en ook dit wees op een spoedig vertrek. Op 6 november was het dan zo ver en vertrokken we van T.A. naar een onderkomen in Ngadiredjo bij een suikerfabriek. Het was een ontroerend afscheid, mensen langs de straat te zien die tranen wegpinkten, het deed ons wel iets. Het waren vooral de Chinezen die ons met lede ogen zagen vertrekken, zij gingen ongetwijfeld een onzekere tijd tegemoet.

Ons verblijf in Ngadiredjo was van korte duur en op 6 december vertrokken we al weer naar Klakah en kwamen daar terecht in een voormalig sanatorium. Gezonde lucht moet het daar geweest zijn, we lagen daar even buiten het dorp in de heuvels op een top met aan de voet een groot meer en aan de overzijde een flinke bergtop van zo'n 1700 meter hoog. Een werkelijk riante ligging met een fantastisch uitzicht over het meer. We

waanden ons met vakantie, zwommen in het meer en sommigen beoefenden de visvangst door een vlotje van de vissende inlanders te huren of was het gewoon vorderen, het is niet te hopen want dan hebben we niet juist gehandeld. We bleven hier helaas maar kort, de legering was te krap voor twee pelotons. Het 1e peloton van onze geniecompagnie lag er ook en daarom vertrokken we op 15 december naar Semboro, een klein plaatsje halverwege Klakah en Djember. Het plaatsje bestaat uit een suikerfabriek van de H.V.A. met enkele woonwijken, tennisbanen etc. voor de employés en daar omheen enkele kampongs voor de fabrieksarbeiders. Ons onderkomen bestond uit vijf woningen die leeg stonden en die van de H.V.A. huren voor f 45,- per maand per woning. Het moet gezegd worden, onze huisvesting werd steeds beter maar buiten viel er weinig te beleven. Sommigen legden contacten met de employés van de fabriek en thuis vermaakten we ons in een snel ingerichte kantine en bereidden ons voor op de naderende Kerstdagen.

Kerstmis 1949, onze derde en ongetwijfeld laatste Kerstviering in de Tropen was aangebroken. Om 03.30 uur een nachtmis in Djember en 's morgens kerkdienst in Djatiroto in een zaal van de suikeronderneming aldaar, 's middags ontvingen we het gebruikelijke kerstpakket van de Niwin en werden we verrast met speciale kerstbrieven van het thuisfront verlucht met foto's en met een speciale kerstboodschap van veldprediker ds. G. Duitemeijer.

NIET MEER BANG, MAAR BLIJ, HEEL BLIJ ...!

Zo luidt het Kerstevangelie. Maar weet jij er wat mee te beginnen, jij, die al zo lang in de tropen vertoeft? En weet je er nu raad mee, in deze tijd rondom de soevereiniteitsoverdracht? Niet meer bang ...? Ben jij ook zo bang als die makker naast je? Bang om nu nog ver van huis te moeten sterven, bang misschien om dat meisje, die vrouw, moeder en vader, naar wie je toch zo verlangt, in de ogen te moeten zien? Bang wellicht daarginds geen werk en geen woning te zullen vinden, en geen begrip ...? Ach, je zegt dat meestal niet tegen elkaar, maar ben je ooit - zelfs in actietijd -

zo bang geweest? We praten, we lachen ... Maar als je, toen je klein was, iets van de zolder moest halen in donker en je doodsbang was, dan floot of zong je een liedje. Echter, het klonk vals van angst. Is het nu met ons praten en lachen vaak anders? En dan dat blij zijn ... Hier en nu en zo? Blij als je overmorgen de Hollandse vlag strijken moet? Blij als je door 'inlevering' steeds meer teruggedrongen wordt tot 'op de plaats rust', terwijl je ternauwernood een stoel hebt om op te rusten? Blij als je denkt aan die kameraden, die vielen ...? Blij wanneer je niets anders te doen hebt dan te wachten op je boot en er tegelijkertijd het uiterste van je zelfbeheersing, je discipline geest wordt, moet worden? Zijn we ooit zo vreugdeloos geweest? Eerlijk gezegd is er maar een boodschap, die ons van die angst kan verlossen en ons de vreugde kan hergeven. En dat is het bericht van onze inschepping. Hierop en hierop alleen hebben we onze oren afgestemd.

En daarom dreigt het Kerstfeest zonder meer langs ons heen te gaan. Misschien ergeren we ons zelfs eraan opgeroepen te worden om niet meer bang te zijn, maar blij nog vóórdat het bericht van onze demobilisatie binnen is. En toch waagt God dit maar. Is dat niet een beetje goedkoop, zoals het goedkoop is om iemand, die honger heeft, in plaats van een stuk brood een Bijbel in de hand te stoppen. Woorden kosten immers niks. Inderdaad, bij ons is dat zo. Maar bij God niet. Zijn woord is een daad. Hij legt bij deze woorden Zijn kind neer op deze aarde, midden tussen onze angsten en onze vreugdeloosheid en

zegt: "Zie ... nu hoef je niet meer bang te zijn, maar mag je je verblijden". Ja maar, al die dingen die ons zo benauwen zijn er toch nog! Dat is zo. Maar de oorzaak van je angst voor deze dingen - dat zijn je zonden - is hiermee verdwenen. Door dit Kind? Ja, want dit Kind is van God, is God zelf, die vanuit de hemel meebrengt, wat hier op deze aarde niet te vinden is: vergeving, vergevende liefde, ook voor jou. En daarom mag je blij zijn, heel blij, en niet meer bang. Want het is weer goed, tóch goed tussen God en jou. Door dit Kind. Dat is de Kerstboodschap. Wat willen we eigenlijk nog meer! Nog niet in Holland, maar toch 'thuis'. God geve ons allen, in deze blijde boodschap die laatste maanden hier te mogen leven en van die angst bevrijd spoedig te mogen thuisvaren. Jullie G. Duitemeijer, Veldprediker.

's Avonds vierden we Kerst in Djatiroto. Er werd een kerstspel opgevoerd door kinderen van de employés van de fabriek, we luisterden naar een kerstverhaal, een preek van ds. Duitemeijer en naar een kinderkoor en zongen gezamenlijk kerstliederen. Tweede Kerstdag werd een echte rustdag, velen benutten een groot deel van de dag om brieven te schrijven naar hun verwanten en vrienden in Holland. Zo werd Kerst 1949 voor ons de rustigste van de drie die we hier hebben moeten beleven en hopen met de veldprediker dat we bevrijd van angst spoedig mogen thuisvaren.

I.J. aan het Rot, Zwolle

Ook dat nog!

Het satirische televisieprogramma met deze naam heeft op Zondagavond 17 oktober aandacht geschonken aan de f 1.000,- uitkering. De medewerkers van Defensie werden op de hak genomen om hun ambtelijke antwoorden bij afwijzingen van de aanvraag. Mijn (weliswaar niet zo omvangrijke) ervaring is gelukkig anders en mijn mening daarover heb ik elders weergegeven, maar daar maak je geen televisieprogramma mee.

Wij zijn van mening, dat men zelfs wellicht kostenbesparender te werk had kunnen gaan als men vanaf het begin alle categorieën uitgezonden militairen en gemilitariseerden onder de regeling had laten vallen. Dan was in ieder geval veel werk, uitleg en correspondentie onnodig geweest en waren veel misverstanden en frustraties voorkomen. Frits Spits en zijn 'Ook dat nog'-team waren daar zeer duidelijk over. Toch fijn, als er mensen met je meelevend.

Vz. Noord-Brabant Oost

Ervaringen met 'Kerkrade' en de f 1.000,-

De uitkering van de f 1.000,- loopt op zijn einde. De grote stroom is onderhand verwerkt.

Toen de eerste berichten over deze uitkering verschenen, besefte ik niet, dat ik me door omstandigheden nog zou bezighouden met 'probleemgevallen'. Natuurlijk kwamen die al spoedig. De ambtenaren vielen in eerste instantie buiten de regeling. Dit was zeer onlogisch, onterecht, onzorgvuldig en ondoordacht van onze deskundig geachte Volksvertegenwoordigers. Het was immers geen pensioenvervangende uitkering!

De VOMI heeft daartegen met succes actie ondernomen en naderhand is deze blunder gelukkig hersteld. Veel afgewezen verzoeken moesten voor de tweede keer in behandeling genomen worden.

Het kostenplaatje is blijkbaar niet meer zo belangrijk als 'de politiek' fouten gemaakt heeft.

Boos worden op de Defensiemedewerkers, om welke reden dan ook, had geen enkele zin. Zij hadden tot taak uit te voeren wat 'Den Haag' had besloten. Zij hadden de wet immers niet zelf gemaakt.

Het aantal echte probleemgevallen is achteraf erg meegevallen. Van onze leden was het percentage ongeveer één procent.

Het was al gauw duidelijk, dat de diensttijd correct kon worden bepaald en betrokkenen konden zich daar mee verenigen. Bij de 'grensgevallen' bleef het natuurlijk wel pijn doen. Het heeft mij persoonlijk wel getroffen, dat weduwen, die vaak niet van alle details van de diensttijd van hun man op de hoogte zijn, soms door verhalen van anderen verkeerde verwachtingen kregen en ook weer met oude herinneringen werden geconfronteerd. Enkelen van hen konden toch met resultaat op het goede spoor worden gezet.

De brieven van 'Kerkrade' waren uiteraard van een ambtelijk karakter en dat is vanzelfsprekend ook juridisch noodzakelijk. Hierdoor werden die door de ontvangers niet altijd ten

volle begrepen en was het onze taak voor verduidelijking te zorgen. Het is hier op zijn plaats om het personeel van de 'Dienst Uitkering Veteranen' eens te bedanken voor hun begrip en onbureaucratische manier van handelen. Als we weer eens in de telefoon klommen om voor onze leden - en soms ook niet-leden - nadere vragen te stellen, werd meestal dezelfde dag nog terug gebeld, nadat het dossier was opgezocht. Alleen in de topdrukte kon het soms een paar dagen duren, omdat de papieren ergens in de pijplijn zaten. Het antwoord was altijd uitvoerig gedocumenteerd en duidelijk. Door deze snelle afhandeling hoedden we

nauwelijks dossiers aan te houden. Ik ben bang, dat er nog veel weduwen zijn, die door het ontbreken van Veteranencontacten niet op de hoogte zijn van de uitkering. Het zou me niet verbazen, nu we onlangs nog constateerden, dat zelfs zo'n 25 % van onze laatste grote ledenaanwas nog geen Veteranenpas had! Niet in elke kampong is de tong-tong blijkbaar goed te horen!

Ik dank het personeel in Kerkrade dan ook voor de prettige wijze, waarop ik tot op heden met hen contact heb gehad en ik wens hen een goede toekomst, als hun Dienst 'er op zit'.

Ro.

Expositie

Museum Bronbeek te Arnhem organiseert nog t/m 30 januari 2000 in de Kumpulan de expositie 'Het Indië van Jo Spier'. Het museum toont tekeningen die Jo Spier maakte tijdens zijn reizen door Nederlandse-Indië in 1934-1935 en 1948.

Jo Spier (1900-1978) genoot in de jaren '20 en '30 landelijk grote bekendheid en waardering als tekenaar en illustrator. Journalistiek werk van zijn hand verscheen in de jaren dagelijks in De Telegraaf. Na de oorlog werkte hij onder meer voor Elseviers Weekblad. Als reclametekenaar illustreerde hij talloze brochures. Veel van zijn werk is gepubliceerd in boeken.

Spiers pentekeningen kenmerken zich door een sterk vereenvoudigde weergave en een voorkeur voor de komische kant van het leven, wat zijn werk een cartoonachtig voorkomen geeft. Op goedhartige wijze tonen veel van zijn prenten, stevast voorzien van eigen commentaar,

menselijke eigenaardigheden en anthullen zijn milde moralistische visie op zijn medemensen. Tijdens een aantal reizen voor en na de Tweede Wereldoorlog heeft Spier ook in het toenmalige Nederlands-Indië getekend. Met trezekerere pen- en streken en soms een enkele kleurtoets karakteriseerde hij straat- en tafereelen en majestueuze landschappen op Java, Ambon, Bali, Sumatra en Nieuw-Guinea. Dit werk verscheen destijds in De Telegraaf en Elseviers Weekblad en is ook verzameld in boeken. Een deel van de originele pentekeningen en gedrukt werk op krantenpagina's is bijeengebracht in de tentoonstelling 'Het Indië van Jo Spier'. Deze tijdelijk bijeengebrachte verzameling in Museum Bronbeek is afkomstig uit de Collectie Jo Spier van het Stedelijk Museum Zutphen.

Eindelijk heeft Schinnen een Indië-monument

Initiatief Indië-veteranen is voltooid

Tussen 1945 en 1949 werden 43 Schinnense jonge militairen en een verpleegster uitgezonden naar het voorheen koloniaal beheerde Nederlands Oost-Indië om daar orde en vrede te brengen.

Tijdens de uitvoering hiervan kwamen 6 soldaten uit de huidige gemeente Schinnen om het leven, waaronder 2 uit het kerkdorp Schinnen.

Op 5 augustus 1949 sneuvelde dienstplichtig soldaat Frits Buijsen van 402 B.I. en op 12 augustus van hetzelfde jaar Xer Bruls, 5-6 B.I.

Enige jaren geleden tijdens een dodenherdenking in Oirsbeek, kregen oud-Indië-gangers het idee om ook in Schinnen zelf een monument te realiseren. Iedere keer als de veteranen samen waren, zeiden ze, dat er een monument moest komen. Nu, na 50 jaar en geheel op eigen initiatief, is het er dan toch eindelijk van gekomen. Het monument is een initiatief van de Indië-veteranen, J. Fober, J. Nijsten, H. Cuijpers en G. Ritzen, de familieleden P. Buijsen en W. Bruls en van de vereniging Historie Schinnen J. Schoonbrood en Fr. Kayzer. Op 8 augustus 1999 is het herinneringsmonument ter nagedachtenis aan deze beide sneuvelde militairen, onthuld. Het monument staat vlakbij het gemeenschapshuis Noeber Beemden, aan de Oude Markt te Schinnen.

De twee militairen uit Schinnen die in Nederlands-Indië sneuvelde, hebben in het hart van hun geboortedorp een eigen monument gekregen. Het monument bestaat uit twee afgekapte porfierzuilen, die de afgebroken levens van deze jongens symboliseren. Hierop werd het VOMI-embleem aangebracht en een urn met asde uit Nederlands-Indië ingesloten. Tevens werd een plaquette met hun namen onthuld, omringd met moaskelen, die de stenen verbeelden die daar in de kalf lagen.

Op 8 augustus werd dit monument onthuld, precies op de dag, die tussen de vijftigste sterfdag van deze twee militairen in ligt. Op die dag werd om 11 uur een H. Mis opgedragen door G. Ritzen (zelf oud Indië-veteraan, 433 B.I.). Het St. Dionysiuskoor luisterde deze eucharistieviering op. Onder begeleiding van schutterij St. Sebastianus trokken genodigden, familie en oud-militairen naar de 'Noeber Beemden'.

Dhr. J. Bonekamp, die als ceremoniemeester optrad, opende deze bijeenkomst. Hierna nam Drs. F. Beckers, burgemeester van Schinnen, het woord, waarbij hij heel duidelijk naar voren bracht de taak die de Nederlandse soldaten daar uitgevoerd hebben om orde en rust in dit mooie land te brengen. Ook stipte hij aan dat dit later 'het vergeten leger' is geworden.

Vervolgens werd het monument onthuld door P. Buijsen en W. Bruls, namens de familie. De urn werd geplaatst door J. Schoonbrood en Fr. Kayzer van de vereniging Historie Schinnen. Mgr. J. Schreurs verrichtte de inzegening. Er werd 1 minuut stilte in acht genomen en de 'Last Post'

geblazen door R. Diederik van fanfare St. Caecilia. Met het Wilhelmus en kamerschoten werd dit eerste gedeelte afgesloten.

De heer Heiligers voerde het woord namens 5-6 B.I. en de heer Nijhuis namens 402 B.I.

Er werden kransen en bloemstukken gelegd door het gemeentebestuur, werkgroep Indië-monument, VOMI Limburg, de betreffende militaire onderdelen, families en bekenden. Met een dankwoord door de heer J. Bonekamp en het zingen van het Limburgs volkslied werd deze plochtige bijeenkomst afgesloten.

Sweikhuizen, H. Cuijpers M.T. 4-9 R.I.

Herdenking Indië-monument Enschede

Herdenking gevallen in Zuid-Oost Azië 1941-1949

Vanwege dat 15 augustus op een zondag viel was de dodenherdenking verplaatst naar zaterdag 14 augustus. Zeer velen, zeker 600 belangstellenden, hebben zaterdag 14 augustus de burgers en onze kameraden herdacht, die gevallen zijn in Zuid-Oost Azië, tijdens en na de 2e WO.

Allen verzamelden zich, op deze regenachtige morgen, bij het Indië-monument in het Blijdensteinpark. De grote opgezette tent, met open voorzijde, was geheel bezet met overlevenden, familieleden en nabestaanden van slachtoffers van de Japanse terreur. Onder hen vele veteranen, waarvan enkele in uniform. Verder waren er kinderen en kleinkinderen van de slachtoffers en overlevenden aanwezig.

Het halfstok hangen van onze driekleur, het blazen van de "Last Post" en het hissen van de vlag, na een minuut stilte, werd verzorgd door militairen van de Luchtmacht-basis Twenthe. Verder verleende zanger Wouter Muller zijn medewerking. De Enschedese Politie Muziekkapel verzorgde het muzikale gedeelte. Vooraf was er gelegenheid om een

kop koffie te drinken. Daarna het aantreden van de "Erewacht", aanvolgend de vlaggenereemonie. Vervolgens een welkomstwoord/toespraak door de voorzitter van de Stichting Herdenking Gevallen, dhr. E.C. Brist, waarin hij aandacht besteedde aan onze gevallen kameraden.

Ook wees hij op het feit dat de overheid, na 54 jaar, de Indië-herdenking nu een officieel karakter heeft gegeven.

De 73-jarige mevrouw K. van der Wal-Eindhoven, die de oorlog in een Japans gevangenkamp heeft overleefd, hield een aangrijpend verhaal over haar ervaringen tijdens de Japanse overheersing. Hoe zij met haar familie per schip overgebracht werd naar Japan, om "geruild" te worden tegen Japanse intellectuelen die in Amerika geïnterneerd waren, maar om de één of andere reden is de "ruil" niet doorgegaan.

Daarna werden zij ondergebracht in de buurt van Tokio en door de Jap uitgehongerd. Haar vader overleed daar aan een dubbele longontsteking. Verder in haar toespraak: op 10 maart 1945 bestookten 334 Amerikaanse bommenwerpers, type B-29, de Japanse hoofdstad. Door de felle wind

ontstond er een gigantische brand, op Dresden na de ergste. Er ontstonden vuurstormen van zeker 2.000 graden. Mensen die in de rivier sprongen werden levend gekookt. Anderen werden in stenen gebouwen geroosterd. Een kwart miljoen mensen kwam in die ene nacht om het leven. Door de rookontwikkeling kreeg mevrouw Van der Wal zulke gerwollen ogen, dat zij enkele dagen niets kon zien. De bevrijding kwam voor haar net op tijd. Aan het eind van haar toespraak: weet je dat Nederland het enige geallieerde land is dat zijn soldaten, die in Japanse krijgsgevangenis hebben gezeten, nooit heeft doorbetaald? Hierna werd, door alle aanwezigen, staande een minuut stilte in acht genomen, het blazen van "The Last Post", vlaggenereemonie, en het zingen van het eerste en zesde couplet van het Wilhelmus. Kranslegging: meer dan vijftig kransen werden bij het monument gelegd, waaronder een krans van 5-5 R.I., het Twentse bataljon.

Dankwoord door de voorzitter, waarna deze de aanwezigen uitnodigde voor het defilé en bloemenhulde langs het monument. Ter afsluiting van de Herdenkingsplechtigheid werd aan alle aanwezigen een eenvoudige lunch aangeboden.

J.K. Ensich

A-3-9 R.I.

Op 12 april 2000 wordt de reünie voor de A-Cie. van 3-9 R.I. van de Divisie "7 December" gehouden in de Johannes Postkazerne te Havelte.
Info: W.E. Apol, De Hop 21, 9301 PL te Roden. Tel. 050-5019325.

3e Genie-Veldcie.

Op donderdag 16 maart 2000 houdt de 3e Genie-Veldcie haar reünie in de Lunetten kazerne, Lunettenlaan te Vught.

Aanvang 10.00 uur tot 17.00 uur.
Sluitingsdatum voor aanmelding is 3 februari 2000. Info: Tel. 023-5380670.

30 B Hospitaal

Op woensdag 7 juni 2000 houdt het 30e B. hospitaal Semarang haar 13e reünie in de Kpl. van Oudheusdenkazerne, Hollandse Rading te Hilversum.

Het is dan 50 jaar geleden dat de meesten van ons op 1 juni 1950 terug zijn gekomen met de "General Hersey".

Een ieder die een steentje heeft bijgedragen in de hospitalen van Semarang is van harte welkom op bovengenoemde reünie.

Info: Secr. H. Schoemaker, Bgm. Backxlaan 6, 7711 AG Nieuwleusen. Tel. 0529-482799 ('s avonds).

Ost/Staf 3-9 R.I.

De jaarlijkse reünie zal in 2000 plaatsvinden in de Johannes Post kazerne te Havelte op 9 mei.

Uiteraard sturen wij aan de ons bekende adressen t.z.t. een uitnodiging met gegevens. U kunt nu alvast rekening houden met bovengenoemde datum i.v.m. vakantie e.d.

Info: F.H. Dijkstra, W. Lodewijkstr. 16, 8606 AE Sneek
Tel. 0515-417706.

4-3 R.I.

Op vrijdag 24 maart 2000 houdt 4-3 R.I. haar 14e bataljonsreünie in de

Trip van Zoutlandtkazerne, De La Reyweg 95, Breda.
4-3 R.I.-ers, waarvan adres en woonplaats bekend is, ontvangen in januari 2000 een uitnodiging. Degenen, die geen bericht ontvangen doch aan genoemde reünie willen deelnemen worden verzocht contact op te nemen met: H.C. Clasquin, Groenewaal 20, 3342 DD te H.L. Ambacht, tel. 078-6815849 of A.C. van Cadsand, Bijlokeplein 20, 4571 JJ te Axel, tel. 0115-562819.

Beste sobats van het 436E Bataljon Infanterie

Op de laatste gehouden reünie, werd

de mededeling door de reünie-commissie gedaan dat het jaarlijks samenkomen van alle sobats voor het laatst was. Gezien de vele reacties daarop, vind ik dat wij gewoon verder moeten gaan met onze contacten onderling. Daar is natuurlijk mankracht voor nodig.

Reageer a.u.b. als u van mening bent daaraan mee te willen werken. Uw bijdrage is welkom en veel tijd of werk is er niet aan verbonden. Met belangstelling zien wij uw reactie tegemoet.

Info: G.P. de Haas,
Van Speykstraat 41,
2315 TS Leiden.

Bootreis Rijn-Moezel 23-30 oktober 1999

Met 78 personen (veteranen en hun partners) aan boord van de "Brillant" ging deze cruise van Arnhem naar Cochem. Onder ideale weersomstandigheden (volop zon) werd er zeer genoten van deze reis. De reis ging via Emmerich, Düsseldorf, Keulen, Königswinter, Altenahr, Koblenz naar Cochem.

Tijdens deze reis was er in enkele steden de gelegenheid om te kunnen passagieren, 's Avonds was er altijd iets te doen aan boord, o.a. Bingo,

Live-muziek en Rad van Fortuna. De verzorging aan boord werd verzorgd door de Kapitein Ben Flobbe en zijn echtgenote en verdere medewerkers. Alles werd stipt op tijd uitgevoerd. Het eten en verblijf aan boord was bijzonder goed te noemen. Een woord van dank is hier zeer zeker op zijn plaats. Jammer was het dat in Königswinter een echtpaar moest afhaken wegens ziekte van de echtgenote.

R. Grit

De mislukte actie

Enkele dagen uit het dagboek van een 'radio-soldaat'

Indramajoe

Het is maandagavond 7 maart 1949, ongeveer zes uur.

De luitenant van de verbinding houdt mij staande, terwijl ik van de radiokamer naar onze eigen kamer ga, want mijn dienst is afgelopen. Hij zegt tegen mij dat ik in alle stilte m'n spullen moet inpakken, want dat we de volgende morgen gaan vertrekken voor een actie, zoals de vorige keer ook het geval is geweest. Het is voor een dag of vier en ik moet aan collega radioman Schol vragen wat ik al zo moet meenemen, want daar tegen had hij al gezegd wat we nodig hadden. Ik vraag waar de reis naar toe is en hoe laat we de volgende ochtend vertrekken, maar daarover kan of wil hij niets zeggen. Het viel natuurlijk wel plotseling op mijn dak, want ik had voor die tijd helemaal nog niets gemerkt dat er iets gaande was, terwijl we van eerdere acties al van te voren wisten wie er van de verbinding meegingen en waar naar toe. Maar dit keer wist ik nog niet wie er mee ging. De luit benadrukte nogmaals dat ik er met niemand over moest praten en dat ik bij stukjes en beetjes m'n spullen moest inpakken. Ik ging Schol opzoeken en gevraagd wat er mee moest en of hij misschien meer wist als ik, maar hem was ook niets verteld. Ik ben langzamerhand wat gaan inpakken. Ik had nodig twee stel haven- en ondergoed - toiletgerei - zaklantaarn - lucifers etc. Niemand had wat in de gaten gekregen. Maar nu kwam de moeilijkheid, want ik moest twee patroongordels hebben en die had ik niet. Als ik ze aan de jongens zou vragen wekte dit natuurlijk argwaan, en heb toen aan de luit gevraagd of hij een oplossing wist. Hij raodde mij aan om te zeggen dat ik de volgende ochtend met hem de buitenposten af zou gaan. Dat is gelukt en ik kon van een jongen een stel gordels lenen. Het was inmiddels al acht uur ge-

worden en ik stond voor de kamer met een paar jongens te praten toen er een stuk of zeventig koelies door het hek naar binnen werden gebracht. Ik begreep natuurlijk dat die morgen mee zouden gaan, maar de anderen begrepen er niets van en ik mocht ook niets zeggen.

's Avonds kwam collega-radioman Koopman van één van de buitenposten met verbindingsmateriaal, want die zou ook mee gaan. Om tien uur lag ik in bed en de volgende morgen, dinsdag 8 maart, werden we om vier uur gewekt met de mededeling dat we om half vijf klaar moesten staan in de radiokamer. We hebben onze tassen verder ingepakt, want er moest nog een deken en klambce bij. Alles ging in één rugtas, dus dat viel weer mee. In de radiokamer was de luit ook aanwezig. Dus de luit, Schol, Koopman en ik zouden meegaan om de verbinding te onderhouden. De radiospullen stonden ook al ingepakt klaar, te weten een 19 set, twee 18 sets, 4 accu's, 1 kabelrol, 4 reserve batterijen voor de 18 sets en nog wat kleine spullen. We kregen 8 koelies ter beschikking om alles te dragen en al spoedig kwam er een wagen en we reden naar de grote weg waar nog meer auto's stonden en we sloten er achter aan. Wij waren de vierde wagen en het duurde niet lang voordat alles klaar was. In totaal waren er elf wagens en ongeveer honderd militairen, waaronder koks, ziekenverplegers, een dokter en verbindingsmensen. Ook nog de zeventig koelies. Ook de overste was aanwezig en om vijf uur reden we weg, dus het was nog donker. Bestemming onbekend.

De rit verliep vrij vlot en om negen uur kwamen we in Terisi aan, dat was één van onze buitenposten en daar werd nog een peloton pioniers bij onze colonne gevoegd en de rit nam weer een aanvang. Na een half uurtje gereden te hebben kwamen we bij een ravijn waar een kapotte brug overheen lag. De pioniers moesten deze brug herstellen en aangezien

wij veronderstelden dat het wel een half uurtje zou duren, gingen we onze 18 sets vast afstemmen, want Schol zou met de eerste ploeg meegaan, die uit een verkennings-patrouille bestond en ik met de laatste ploeg, die hoofdzakelijk bestond uit een groep infanteristen, een mortierpeloton en koelies. We zouden dan met de 18 set de verbinding met elkaar onderhouden. Maar de brug was al in een kwartier tijd hersteld. Daar stonden we met onze radio's en zonder wapens maar gelukkig konden we nog met de laatste wagen mee. Een weg was het niet meer te noemen waar we overheen reden, want het had de vorige avond geregend en het was geen stenen wegdek, dus af en toe bleef de wagen wel eens steken omdat hij in de grond was gezakt. Het was tegen tien uur dat we weer bij een rivier kwamen, maar deze brug was niet meer te herstellen, dus moesten we te voet verder. Eerst dan over de kali, maar dat viel niet echt mee, want alleen het geraamte van de brug hing er nog zo'n beetje overheen en daar moesten we dan maar over balanceren om de overkant te bereiken en ook moest de bagage er nog over. Na veel moeite is dat toch gelukt en op dat punt keerden de wagens terug en ook de overste.

Na de koelies verdeeld te hebben, die de bagage moesten dragen, gingen we verder. Het bleek dat we koelies te weinig hadden, dus moest elke koelie behoorlijk wat sjouwen. Schol was inmiddels al een half uur voor ons uit met de eerste ploeg. Ik had een koelie voor de 18 set, maar ik moest zelf mijn rugzak dragen. Het was half elf toen we van onze plaats vertrokken. We liepen achter elkaar over een smal pad en de zon begon al lekker te branden. Om kwart voor elf gaf ik mijn eerste afstem-oproep en om elf uur stonden we met elkaar in verbinding. Het terrein werd steeds meer begroeider. We liepen dwars door het alang-alang van zo'n, 80 cm hoog en dat kon behoorlijk snijden. Geen kampong kwamen we meer tegen en

er was geen sterveling te zien. Dus moesten we goed uit onze ogen kijken. De koelies begonnen al tekenen van vermoeidheid te tonen en ik moest aan de voorste ploeg vragen of zij onderweg koelies konden oppikken. Maar ik kreeg bericht terug dat zij in de bossen waren en dat er geen levend wezen te zien was. Toen zijn we even wat gaan rusten, maar de thee die ik meeegenomen had, was al op. In die tussentijd kreeg ik van Schol te horen dat zij weer bij een ravijn aangekomen waren, waar eveneens de brug van vernield was. Daarna zijn we weer verder gegaan. Ik wist nog steeds niet waar we ons bevonden. Al spoedig waren we ook in de bossen terecht gekomen en daar viel het iets beter mee, want de brandende zon werd door de bomen getemperd. Maar daarentegen werd het terrein steeds moeilijker begaanbaar en je moest je een weg banen als was je in een oerwoud. We snakten allemaal naar drinken want niemand had nog iets in zijn veldfles. De koelies dronken water uit een vieze sloot. Om twaalf uur kwamen we bij de brug waar Schol het over had. Het was een ravijn van ongeveer vijftien meter breed en een meter of tien diep. Er lag nog maar één metalen balk waar we overheen moesten zien te komen. Liggend op onze buik trokken we ons naar de overkant. Met de bagage was het moeilijker, maar het is toch gelukt en na een poosje uitgerust te hebben, trokken we weer verder. We moesten onze wapens spannen, zodat we meteen konden vuren als we aangevallen werden. Het terrein werd al zwaarder en zwaarder. We kropen als het ware vooruit en de koelies konden haast niet meer. Het laatste brood wat we nog hadden, werd aan hen gegeven om ze weer een beetje moed te geven. De verbinding met Schol viel ook weg. Hoe ik hem ook ocriep, hij gaf geen antwoord. Ik kreeg er een droge keel van, dus besloot ik om hem elk kwartier op te roepen. We moesten steeds vaker rusten, want het werd hoe langer hoe moeilijker. Het was half twee toen we weer bij een ravijn kwamen, maar deze was iets beter over te komen, want daar lagen nog twee metalen balken naast elkaar, dus kon je er met handen en voeten overheen. Toen we weer allemaal aan de overkant waren, heeft de dokter eerst wat water gezuiverd en ge-

kookt. Het was gloeiend heet en smaakte gronderig, maar we dronken het, want we waren zo wat uitgedroogd. Ik had nog steeds geen verbinding met Schol en we stapten weer op. Even daarna kreeg ik toch contact. Zijn microfoon was kapot gegaan en die moest gerepareerd worden. Hij gaf de mededeling dat het terrein steeds slechter werd. Hoe meer zij vooruit kwamen, hoe meer boomversperringen zij tegen kwamen. Na een poosje kwamen wij ze ook tegen. Zij waren omgehakt en waren over de weg heen gelegd. Het was eigenlijk geen weg meer, maar een paadje. We moesten daarom ook af en toe omwegen maken en voor de koelies werd het steeds moeilijker. Hoe dieper we het terrein in gingen des te meer versperringen kwamen we tegen. Onze magen begonnen ook al wat te rammelen. Een koelle viel uit en zakte in elkaar. De dokter gaf hem wat medicijnen, maar hij kon niets meer dragen. Toen hebben twee soldaten zijn bagage over genomen. Door deze opstopping was de ploeg uit elkaar gekomen en ik liep met vier koelies. Er was niemand meer te zien en ik kan nog zo'n beetje de weg vinden doordat het gras plat getrapt was. We moesten meer en meer rusten en op het laatst liepen we een kwartier en dan weer een kwartier rusten. De koelies vroegen om brood en sommigen wilden niet meer verder. Ondertussen waren er al drie uitgevallen. Het was half drie, toen de commandant van onze ploeg besloot om niet verder te gaan en ons bivak hier op te slaan. Er werd een patrouille uitgezonden om een behoorlijke plaats te zoeken. Ondertussen moest ik Schol mededelen dat zij moesten terugkeren. Hij gaf het antwoord dat het volgens zijn commandant ook het

beste was, want waar zij liepen was haast geen doorkomen aan. Inmiddels was de patrouille terug en een paar honderd meter verder hadden zij een vergane karbouwenstal gevonden. Daar zouden we de nacht kunnen doorbrengen. We zijn er naar toe gegaan en hebben daar ons bivak opgeslagen. Een stal was het niet meer te noemen, het waren een paar palen met een dak er overheen, waar gaten in zaten. Zodra we aangekomen waren, ben ik zo'n 10 meter het veld ingegaan om nog steeds verbinding met Schol te onderhouden. De dokter en ziekenverplegers zijn water gaan zuiveren uit een slootje en de koks waren direct in touw om een vuur aan te leggen, zodat er thee gezet kon worden. De luit en Koopman zijn de '19 set' op gaan stellen en hebben een antenne opgebouwd. Toen Schol terugkwam, hebben we onze '18 sets' opgeborgen en ik heb toen mijn kleren uitgetrokken, want ik was klatsnat van de transpiratie. Verder maar in mijn onderbroek blijven lopen. We hebben eerst voor onze slaap-

V.O.M.I.

Onderscheidingen

Met gepaste trots melden wij dat is uitgereikt aan:

J.C. van Dijk - Rosmalen
 Draaginsigne voor gewonden - 24.IX.99

Zef Geilen 2-13 R.I. - Sittard
 Ereteken voor Orde en Vrede - 03.X.99

J.H. Bessems 2-13 R.I. - Kerkrade
 Ereteken voor Orde en Vrede - 05.X.99

B. van der Plas - Sassenheim
 Draaginsigne voor Gewonden - 15.X.99

Voor de dragers van het gewonden Insigne zijn wij bijzonder verheugd met deze uiteen-delijke erkenning en de Draggers van het Ereteken voor Orde en Vrede onze oprechte gelukwensen met Uw onderscheidingen.

Voor U allen ons Ere-salutt!

V.B.

plaatsen gezorgd, namelijk alang-alang gesneden en dat netjes uitgespreid. Daar ons grondzeiltje en deken op en we hadden een 'bed'. Toen nog een lijn gespannen voor de klamboe. Toen de thee klaar was, werden er meteen zout-tabletten uitgedeeld. Per man twee. Ik had ze nauwelijks ingeslikt, of ik moest snel de stal uitlopen, want ik moest overgeven. Of het aan de thee of aan de zout-tabletten lag, weet ik niet, maar ik heb ongeveer een kwartier op 'bed' gelegen en toen ging het weer wat beter. Die thee was natuurlijk ook gronderig. Om zes uur hadden we verbinding met Indramajoe, maar er was nog niets te melden. Om zeven uur was het eten klaar. Het was rijstepap en doordat er nogal veel suiker in gedaan was, proefde je niet zo erg de gronderige smaak. We kregen malaria-pillen en moesten onze kleren weer aantrekken. Sommigen gingen zich in de sloot wassen, maar dat vond ik wel een beetje smerig. Om half acht moesten we van de commandant een bericht naar Indramajoe sturen, waarin a.a. stond dat hij de nacht af zou wachten, alvorens te beslissen of we terug zouden keren of niet, omdat de groep oververmoeid was en dat het terrein onbegaanbaar werd. Dit bericht is om half negen verzonden, want we moesten het eerst omzetten in codeschrift 'Slidex'.

We kregen nog instructies voor de nacht, als we eventueel aangevallen zouden worden. Er werden vier wachtposten rondom de stal uitgezet en bij aanraad zou er op een ketel geslagen worden, waarna wij direct het terrein in moesten gaan. Gelukkig is het zover niet gekomen.

Om negen uur ontvingen wij een bericht uit Indramajoe in Slidex en het was geen kleintje ook. We waren er een poosje mee zoet en het ging over gegevens van het gebied waar we ons bevonden, welke verstrekt waren door de inlichtingendienst. Om tien uur heeft de kok aan alle koelies een blik vlees en een blik sperziebonen gegeven, want die mensen waren totaal uitgeput...

Om elf uur kroop ik met een vreselijke hoofdpijn onder mijn klamboe met mijn kleren aan, uitgezonderd mijn overhemd, en met mijn geweer, want dat was verplicht. 's Morgens om zes uur werden we er weer uit getrommeld en om half zeven kregen we

een bericht uit Indramajoe dat er een beslissing genomen moest worden. Dit i.v.m. het sturen van wagens. Om half acht hebben we een bericht verzonden dat we terug zouden keren en dat de wagens om half één op de plaats van bestemming moesten zijn en dat zij thee moesten meebrengen. Daarna hebben we weer rijstepap gegeten.

De commandant deelde mee, dat we onze spullen konden pakken, want dat hij de verantwoording niet op zich nam om nog verder te gaan en ook de koelies konden niet meer. We zouden om acht uur voor de laatste maal hier in de lucht komen. We gingen toen eerst onze veldflessen vullen met modderthee en onze spullen inpakken. De kok deelde de blikken groenten aan de koelies uit om ze een beetje te vriend te houden, want van nacht waren er vier vandoor gegaan. Gewassen hebben we ons niet en om acht uur was er niets te melden, waarna we direct de radio en de rest ingepakt hebben.

Om half negen werd de terugtocht weer aanvaard en deze is net zo verlopen als de heenreis. Om één uur waren we weer op de plaats waar de

wagens stonden en we vielen letterlijk op de thee aan.

Voor de terugreis hadden we noodrantsoenen gekregen en die mochten we pas aanbreken in geval van nood. Maar we hebben het in de auto opgegeten. Er zat snoep en toffee's in. Ook roggebrood, vlees, thee, boter en melkpoeder. Om vier uur waren we in Indramajoe terug en het eerste wat we deden, was natuurlijk wassen en verschonen.

Op de kaart keken we waar we naar toe geweest zijn. We hebben zo'n vijftien kilometer door djatibos gelopen en het einddoel zou Kamoerang zijn. Het zou een 4-daagse actie moeten worden, we zijn er twee van weg geweest, maar wel twee dagen om nooit te vergeten.

Als we vijf kilometer hadden doorgegaan, waren we op de plaats van bestemming geweest! Dit was dan een verslag van een mislukte actie en wat we er mee bereikt hebben?

Knap verbrand waren wel

Dpl. sold. G. Pos,
413e B.I. Staf Cie. Verbinding

Feestwensen

Prettige Kerstdagen en een Gelukkig Nieuwjaar.

Beste sobat, mocht je deze wens eens in een andere taal willen of moeten schrijven dan volgen hier een paar voorbeelden:

Indonesisch:

Selamat Hari Natal dan Selamat Tahun Baru.

Duits:

Frohe Weihnachten und ein gluckliches Neues Jahr.

Engels:

Merry Christmas and a Happy New Year.

Frans:

Joyeux Noel et Bonne Année.

Italiaans:

Buon Natale e Buon Anno.

Spaans:

Feliz navidad y prospero ano nuevo.

Portugees:

Feliz natal um feliz ano novo.

Deens:

Glaedelig jul og godt nytar.

Zweeds:

God jul och gott nutter.

Fins:

Hyvaa joulva ja onnellista uutavuotta.

Hongaars:

Kellemes karacssonyi Unnepaket es Boldog Ujvet.

Pools:

Esolych Swiat oraz Sacelniwego Nowego Roku.

Tsjechisch:

Vesele Vanoce a stastny Novy Rok.

Turks:

Noel Bayramintiz ve Yeni Yiliniz kutlariz.

Militairen uit Heeswijk, Dinther en Loosbroek

Op 22 september werd in Dinther een herinneringsboek gepresenteerd over de uitgezonden militairen naar Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea. De belangstelling in zaal 'De Toren' was groot: ca. 175 personen, waaronder ook veel jongeren.

De werkgroep, die de taak op zich had genomen, heeft een prachtig boek afgeleverd. Ook hier is weer sprake van een echt goed verzorgd Brabants 'monument' voor de plaatselijke militairen!

Van de 56 'overzeese' militairen is de 22-jarige Wim Langenhuisen (2-5-10 R.I.) in Kandibata op Noord-Sumatra samen met twee andere Sobats gesneuveld op 7 mei 1948, een half jaar na aankomst in de archipel.

Met toestemming van de familie is het ware verhaal uitgebreid beschreven met een bijlage uit het rapport, waarin de situatie ter plaatse is weergegeven.

Een klein konvoot op een weg, die van hoger gelegen kanten kan worden beschoten, is immers een gemakkelijke prooi. Ieder van ons kent uit ervaring dat type weg en velen van ons hebben vaak een dergelijk risico moeten lopen.

Inmiddels zijn er van de teruggekeerden al 18 overleden en enkelen zijn geëmigreerd naar Canada en Australië. De persoonlijke gegevens en adressen van de betrokkenen zijn duidelijk en systematisch vermeld en ieder van hen (of een nabestaande) heeft herinneringen opgehaald en/of foto's ingestuurd. Enkelen hebben hun medewerking na zoveel jaren helaas niet meer willen geven.

De inleiding en het historisch overzicht zijn goed verzorgd. Een overzicht van de troepenschepen en erevelden ontbreekt niet en de historische kalender is een gemakkelijk te raadplegen en waardevol onderdeel van het boek.

De presentatie ging gepaard met een diavoorstelling en een tentoonstelling van ingebrachte foto's en documenten. Ook de heer Moes uit Den Bosch was er met zijn prachtige collectie K.N.I.L. en K.L.-attributen.

Presentatie Boek.

De burgemeester, mevr. Van Gorp-van de Ven, sprak een warm en begripend woord tot de aanwezige oud-militairen en hun verwanten en dankte de initiatiefnemers.

De voorzitter van Brabant-Oost haakte o.m. in op een heikel punt in de nieuwe gemeente Bernheze en steunde het plan om een straat te noemen naar Wim Langenhuisen.

Wat elders kan, kan toch zeker in Bernheze. De woorden 'Tidak bisah' (kan niet) kwamen destijds, noodgedwongen, ook niet voor in het woordenboek van de Indië-militair!

Ro.

Het boek (gebonden, 210 pagina's) is te bestellen bij VOMI-lid Piet van den Berg, Clemens van den Bergstraat 35, 5473 DG Heeswijk-Dinther, tel. 0413 - 291354, voor de prijs van f 33,50.

HBS-examens in Bandoeng en Batavia

Ondergetekende heeft, samen met 2 andere leden van ons bataljon (1-4 RI) ook aan genoemd examen deelgenomen.

Omdat ik graag naar de KMA wilde en voor de Militaire Administratie in die van Bandoeng geen opleiding was, heb ik 'bijgetekend' om naast de toch al niet geringe taak van compagnies-administrateur bij een subsistentiecompagnie van het 15E Bataljon in Bandoeng de HBS-opleiding te gaan volgen.

Mijn compagniescommandant (Kapitein Blom) en de Officier Verbindingen (1e Lt. v.d. Weerelt), die ook geen van beiden over het HBS-diploma beschikten, kregen eveneens een functie in Bandoeng. De helaas in 1996 overleden Kapitein Blom had dit diploma nodig om later Scheepskapitein op de grote vaart te worden, hetgeen ook daarna is geschied. De 1e Lt. v.d. Weerelt heeft carrière gemaakt in Brazilië.

Omdat het nu 50 jaar geleden is, wilde ik de 75 'doorzetters' van toen nog even voor het voetlicht halen, omdat

zij allen niet zomaar zijn nagebleven, maar daarnaast nog een zware en verantwoordelijke dagtaak te vervullen hadden.

Na 'einde dienst' (die voor de meesten liep van 07.00 uur tot 14.00 uur) moest er gestudeerd worden, waar anderen op hun 'tampatje' de middagsiesta konden houden. Na deze middagsessie van 18.00 uur tot 22.00 uur in de schoolbanken! Dat is wel even iets anders dan het huidige systeem, waar men wordt vrijgesteld van dienst om bijv. een HBS-diploma te halen.

Niet dat hen dit wordt misgund, integendeel ik vind het nog steeds een prestatie als men de gelegenheid aangrijpt om meer kennis te vergaren, waardoor men de organisatie, in een hogere rang, nog beter van dienst kan zijn.

Misschien dat dit artikel een aanleiding zou kunnen zijn om een reünie van alle klasgenoten van toen te houden.

J.A.Ph. Laguette,
Lt.Kolonel der M.A. b.d.

Onthulling Indië-monument Gorinchem

Gekoesterd door een stralende koperen ploert en in aanwezigheid van honderden veteranen werd op 18 september jl. het Indië-monument onthuld.

Het kwam tot stand ter herinnering aan: Gerrit Jochems - Thomas Muilwijk - Gerrit Cornelis Ton - Hendrikus den Uijl en Jan Verheij. Zij kwamen in de periode 1945-1951 in het voormalig Nederlands Oost-Indië om het leven. Tijdens een ontvangst in het gemeentehuis verwelkomde burgemeester P. Ijssels de nabestaanden, en genodigden.

Na de ontvangst in het Stadhuis gaan de genodigden in een touringcar naar het Paardenwater. Begeleid door koraalmusiek van de Koninklijke Harmonie 'De Bazuin' wordt bij het monument plaatsgenomen.

Burgemeester Ijssels schetst in het kort de totstandkoming van het monument en noemt H. van Harsen als één van de eerste initiatiefnemers. Hij prijst voorts de niet af latende inzet van het Comité. De tweede spreker, kolonel Jhr. De Jonge opent met de woorden: "Zij werden geroepen" en relateert hiermede aan de geschiedenis van de 7 December Divisie, in 1949 vastgelegd in het boek 'Wij werden geroepen', geschreven door twintigduizend Nederlandse mannen, die deel uitmaakten van deze Divisie en in inkt geboekstaafd door Alfred van Sprang. Derde spreker is mevr. Zuidwegt, die na een korte toespraak een gedicht voordraagt, geschreven door de echtgenote van een veteraan en zegt:

PIJN

*Altijd pijn van binnen
Het is zwaar om door het leven te gaan
Met altijd pijn van binnen
Soms weet ik niet wat ik er mee moet beginnen
Ik huil en ik lach
Maar daar is altijd die pijn van binnen
Huil, lach zeg ik tegen mijzelf
Maar ik huil niet
Daarom blijft die pijn
Van binnen.*

Vierde spreker is de ontwerper en maker van het monument, de beeldhouwer Marcus van Ravenswaaij. Hij licht toe geprobeerd te hebben de hem door Indië-veteranen getoonde gevoelens in het monument te verwezenlijken. De hier afgebeelde foto getuigt en spreekt voor zich. Helaas ontbreekt ons de toespraak van dominee Drs. J. Wagenvoort, hervormd predikant. De kern van zijn betoog richt zich op pacificatie oftewel het door Nederlandse militairen brengen van rechtsorde in verschillende delen van de wereld. Hij staat stil bij de hoge offers die hierbij gebracht zijn, met name in het voormalige Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea.

Hierna volgt de onthulling door mevr. Zuidwegt, bijgestaan door Michael Marcato en Ferdinand de Ridder, kleinkinderen van veteranen. Het hoornsignaal 'Geef acht' klinkt, gevolgd door twee minuten stilte. Daarna draagt Cees de Lang een gedicht voor en aansluitend wordt de taptoe geblazen. In volgorde vindt krans-/bloemlegging plaats. De plechtigheid wordt beëindigd met het in top hijsen van de nationale driekleur onder het spelen van twee coupletten van het Wilhelmus. Twee kleindochters verzorgen de vlagceremonie. Per touringcar gaan de genodigden terug naar het Stadhuis. Onder het genot van een drankje en

Onthulling Indië-monument Gorinchem.

een hapje, door de gemeente Gorinchem aangeboden, spreekt de heer Ger de Jong, die de gehele plechtigheid geleid heeft. Namens het Comité dankt hij de Gemeente, de sponsors uit het Gorinchemse bedrijfsleven, de middenstand en de veteranen, zonder wier financiële steun het monument niet gerealiseerd was geweest. Burgemeester Ijssels, mevr. Zuidwegt, kolonel Jhr. de Jonge, Dr. Drs. Wagenvoort de maker van het monument en de Comité-leden ontvangen als aandenken de Sawahtrapper uit handen van Ger de Jong. Het Comité Indië-monument verdient ons aller respect en waardering voor de inzet bij het verwezenlijken van dit prachtige monument.

H.C. Clasquin,
Zuid-Holland Zuid

Boekbespreking

Een boekbespreking onder het motto:
Keer de rollen eens om.
De veroordeler veroordeelt.

"Bruidstraantjes en andere Indische Geschiedenissen"

Een bundel verhalen uit een ver-
verleden van Tessel Pollmann.
Paperback. 232 pagina's.
8 verhalen. Prijs f 39,90. Uitgeverij
Sdu (Postbus 20025,
2500 EA Den Haag).

ISBN 90 12 08760 0.

Oordeelt niet opdat gij niet geoor-
deeld wordt.
Anti-kolonialistische brillen hebben
altijd rode glazen. En die van Tessel
Pollmann zijn vuurrood. En dat is niet
verbazingswekkend, gezien Tessel is
gepakt en gemazeld in de marxisti-
sche cultuur van Vrij Nederland (Het
blad). In het bijzonder als het over
Indië, het voormalige Nederlands-
Indië, gaat (en daar gaan de verhalen
in dit boek over), is Vrij Nederland
(VN) zeer rood van bril. Wie de wereld
om zich heen door gekleurde brillen-
glazen bekijkt ontdekt dat die wereld
dezelfde kleur aanneemt als de kleur
van zijn, in dit geval haar, oogglazen.
De ganse Umwelt verkleurt. Nog erger
wordt, in het geval van VN., de ver-
kleuring als het over de Indië-vete-
ranen uit de jaren 1945-1950 gaat.
In mevrouw Pollmanns denkwereld
wordt het dan nacht. En als je de
wereld om je heen benadert in nach-
telijke duisternis met een rode bril
voor je ogen, wordt alles zwart, pik-
zwart. Met dit beeld voor ogen, geach-
te lezer, moet je deze, overigens goed
geschreven, bundel Indische ver-
halen benaderen.
Bij de aankondiging van deze ver-
halenbundel dacht ik, het blad VN. en
Tessel Pollmann kennende, dat wordt
geen boek voor Indiëveteranen. Zo er
onverhoopt oud-Indiëgangers dit
boek gaan lezen zullen ze zich, voor
de zoveelste keer in hun leven, weer
eens dood ergeren. En toen ik het, als
oud-Indiëvaarder, na verschijning,

zelf las viel ik in de kuil die ik al voor
me had gezien. Mijn haren, sobats,
sprongen van ergernis omhoog, mijn
oren vielen slap van verbijstering.
Want het bleek nog erger dan ik had
verwacht. Mijn hemel, mede-
Indiëstrijders, wat hebben wij in de
bovengenoemde jaren huisgehouden
in die kolonie. Wat een stelletje
schurken waren wij daar in de Oost.
Niet te geloven. Wat een stelletje boe-
ven hebben onze toenmalige regeer-
ders destijds naar Indië gestuurd.
Hoe hebben onze illustere bestuur-
ders van die jaren zo'n 150.000 han-
dieten uit de Nederlandse bevolking
bij elkaar kunnen vinden, selecteren,
om die arme vriendelijke, zachtmoe-
dige Indonesiërs als beesten te be-
handelen. Echt een prestatie op zich-
zelf. Wie ooit de laatste vijf decennia
als Indië-veteraan Vrij Nederland
heeft gelezen wist al hoe de dames
en heren van dit blad over ons dach-
ten. VN. stond nl. bij de Indiëgangers
bekend als één van de meest ferve-
nte, de oud-Indiëgangers vijandige
organen in ons veteranen verachten-
de 'vaderland'.
Als je de mediatijgers van VN. con-
fronteert met hun generaliserende in-
tolerante ongenuanceerde houding
tegen de Indië-veteranen is hun vaste
dooddoener: "wij zoeken de waar-
heid". Voor mij staat echter vast dat
dit een goedkoop smoesje is. Mijns in-
ziens zoeken deze dames en heren
slechts zelfbevestiging voor hun eens
ingenomen standpunten ten opzichte
van het destijds Indië-debacle,
onder het motto: "Wij hebben altijd
gelijk". En met dit motto kun je nu
moelijk toegeven dat je toenmalige
visie op de dekolonisatie van
Nederlands-Indië onjuist is geweest.
Nu, in deze tijd, blijkt dat, de door
Nederland destijds nagestreefde sou-
vereine federatieve staat Indonesië
uiteindelijk de juiste keuze blijkt te
zijn geweest, geven wij, VN. c.s.
desondanks uiteraard nooit toe dat
de door ons te vuur en te zwaard na-
gestreefde Indonesische eenheids-
staat op de lange duur onhoudbaar
blijkt te zijn. Het schijnt voor de voor-

standers van Soekarno's Indonesië
onmogelijk te zijn te erkennen dat zij
toen de politieke situatie verkeerd
hebben ingeschat.

En dat de Soekarno-conceptie tot
nationale rampen in Indonesië heeft
geleid. Nu, nu Indonesië uiteenvalt
en aanstevent op een federale
Republiek, een conceptie waartegen
Soekarno, en zijn Republiek, zich
altijd heeft verzet en waarvan hij en
zijn medestanders de vorming met
grot geweld onmogelijk hebben ge-
maakt, weigeren de halstarrigen
van toen ook nu die federale concep-
tie nog steeds als onmogelijk voor te
stellen en blijven ze hun tegenstan-
ders van toen verketteren.
Andersdenkenden blijven volgens
deze anti-Nederlandse strebers, niet
deugen. Wie hun standpunt niet deelt
(en destijds niet deelde) is dom,
slecht, inhumaan, een politieke de-
biel. Over bewuste discriminatie ge-
sproken. Wat zijn die progressieve
tolerante socialisten toch begripsvol
voor andersdenkenden en andermans
overtuiging. Wat zijn die blanke kolo-
nialen toch lief. (Zie maar naar Oost-Timor,
Atjeh, de Molukken, voormalig
Nieuw-Guinea, etc.). Maar laat ik op-
houden me op te winden over het feit
dat wij, Indiëveteranen, voor eeuwig
zijn gestigmatiseerd als foute
Nederlanders, een reactionaire kolo-
nialistische minderheid samen met
de voormalige kolonialen. Wij zijn nu
eenmaal schadelijk wild en weder-
partijders van de edele moraalridders
ter linkerzijde van het politieke
Nederlandse spectrum.
Tot zover over de oud-Indiëstrijders.
We zullen ook nog even moeten kij-
ken naar het gedeelte van deze bun-
del dat over de koloniale adel in het
voormalige Nederlands-Indië, in casu
de vroegere Nederlandse kolonialen
gaat. Welnu, die deugden ook niet,
makkers. Van de Nederlanders in de
kolonie niets dan kwaad(s). Ze waren
onbekwaam tot enig goed(s). Uiteraard,
zou ik bijna zeggen, waren de Indo-
Europeanen, de Indische
Nederlanders, hiervan uitgezonderd.
Zij hadden een getinte huid en waren
dus goed. Ondanks het feit, dat deze
half-kleurlingen en de Indonesische
handlangers van KNIL en
Gouvernement, de felste supporters
van het Nederlands gezag in Indië
waren en de fanatiekste bestrijders
van Soekarno's Republiek, claimen

Tessel Pollmann en haar geestverwanten clementie voor deze groepen. Zij zijn toch misleid en dus slachtoffers van de koloniale raciale terreur. De blanke Nederlanders, buiten Pollmanns (c.s.) coterie deugden nu eenmaal niet. Nooit en nergens ... Is dit geen discriminatie, mevrouw de autrice? Maar dan van blanken? Geloofsovertuigingen zijn vaak rekbaar.

Wat moet ik met een boek als 'Bruidstraantjes' waarin veel achterhaalde standpunten worden gepubliceerd, reeds heel lang geleden gelanceerd? Een boek vol gedateerde opvattingen. Het is een achterhoedegevecht omdat ze niet willen en durven toegeven dat ze hun geflipte standpunten moeten prijsgeven. Voor deze mensen en deze auteur geldt: "Wij oordelen en veroordelen maar maken ons schuldig aan dezelfde ondeugden die wij onze tegenstrevers altijd hebben verweten ...".

Wie meent te staan zie toe dat hij niet valle. Een onthullend statement. J'accuse. Nu wordt het onze beurt om onze beschuldigers te beschuldigen. Onze aanklagers aan te klagen. Eens zal het tij keren.

J. Zwaan

Oorlogsdocumentatie '40-'45

Tiende jaarboek van het Nederlands Instituut voor oorlogsdocumentatie (NIOD), door David Barnouw (Red). Een paperback, 248 pagina's, 13 bijdragen. Prijs f 39,50. Geïllustreerd. Uitgave van de Walburg Pers, Zutphen. 1999. ISBN 90 5730 060 5. (Adres: Walburg Pers, Postbus 4159, 7200 BD Zutphen.

Echt een jaarboek van het NIOD. Bijna de hele staf van het Instituut had zitting in de redactie. Te weten: N.D.J. Barnouw (secr.), D. van Galen Last, M. de Keizer, R. Kok, C. Kristel, P. Romijn (voorzitter), E. Somers (secr.) en H. de Vries. Dit boek staat mij maar matig aan. Ik heb er maar weinig affiniteit mee. Ik vind het onderwerp nogal dubieus. Maar dat is, ik geef dat toe, een persoonlijke mening. Waarschijnlijk zullen anderen daar anders over denken. Zelf kan ik mij niet aan de indruk onttrekken dat de auteurs, hoe geleerd ook, zich in het dagelijkse leven gedragen als ivoren-toren-monniken. Hun cellen hebben naar buiten toe met matglas uitgevoerde ramen. De Umwelt is

daardoor nogal mistig en grauw. Ze doen bovendien m.i. te veel hun best politiek correct over te komen. De heersende modes moeten kennelijk noodwendig, om in het geding van media en politici te blijven, worden gevolgd. Een dergelijke instelling leidt mijns inziens noodwendig tot een kleinschalige, aan de wamen van de dag aangepaste visie.

De stem van deze door de tijdgeest en de gangbare opinies genuileerde wetenschappers klinkt het publiek dan in de oren als het gebel van geketende kettinghonden. Met een beperkte actie-radius. Excuseer mij voor deze vergelijking. Dit 10-de (jubileum) jaarboek is volgens mij kwalitatief aanmerkelijk minder dan het voorgaande negende NIOD-jaarboek. Het voor ons liggende tiende (jubileum) jaarboek handelt over het gebruik van zogenaamde ego-documenten: Dag boeken, memoires, brieven, verhalen, vertelsels, ja zelfs interviews. De vraag daarbij rijst dan: "Zijn dit soort 'documenten' wel eerlijk, waarheidsgetrouw?" Dat valt mijns inziens te betwijfelen. Vooral interviews lijken mij in het bijzonder achteraf-interpretaties. Welke geïnterviewde, zo vraag ik mij af, zou nu nog durven beweren dat hij of zij Hitler heeft bewonderd, Mussert adoreerde, een hekel aan joden had, Roosevelt een oorlogsmisdadiger vond of iets van dien aard? Niemand toch. En toch waren er destijds, vooral voor de Tweede Wereldoorlog en de eerste jaren van de bezetting velen die zo dachten en schreven. Ook dagboeken worden vaak geschreven in de hoop dat het betreffende schrijfsel eens zal worden gepubliceerd, en geven tengevolge daarvan lang niet altijd de naakte feiten weer. De eigen rol in het gememoreerde zal, indien die negatief is voor de betrokkene, worden afgezwakt en verfraaid, geflatteerd, etc. Zo die daarentegen positief voor de schrijver is geweest zal die worden uitvergroet, aangedikt. Vertelsels, oral history, en verhalen zullen worden bijgekleurd, opgesmukt, aangevuld met ideologische en religieuze opvattingen, gelardeerd met later verworven kennis en verhalen van derden. En zo zou ik door kunnen gaan. Waar blijft in al deze gevallen de objectiviteit, het waarheidsgehalte? Hoe kan het betreffende verhaal worden gecheckt? In brieven, ik weet dat uit mijn Indië-tijd, wordt

veel verzwegen, weggelaten, geflatteerd en overdreven. Nee, ego-documenten lijken mij geen betrouwbare bronnen. Ze vertekenen en interpreteren de werkelijkheid.

De 12, met het redactioneel meegerekend 13, in dit boek opgenomen essays handelen bovendien niet alleen direct over ego-documenten. Ze zijn vaak onnodig ingewikkeld gecomponeerd en berijden niet zelden persoonlijke stokpaardjes. Ik zal de opgenomen essays, zoals gezegd, niet allemaal afzonderlijk bespreken en behandelen. Wie weet komt dat in een later stadium nog eens aan de orde. Het lijkt mij de beste manier om ze als verhalen te beschouwen. Het essay van Hans Wermölder over ene Jan Walraven is een goed verhaal. Geeft iets nieuws. The best of all. Gerrold van der Stroom probeert, zij het met veel mispen en maren, het dagboek van Anne Frank (Kitty) te transformeren tot een werkelijk bestaande persoon. Heiligenverering gaat soms echt te ver. Barbara Hankes maakt het zich wel erg gemakkelijk door een bekend recent boek als uitgangspunt voor haar essay te kiezen. De discussiërende personen zijn mijns inziens proto-modellen, geen mensen van vlees en bloed.

Peter Romijn apologeert over Frederika, de oorlogs-secrataria-Generaal van Binnenlandse Zaken en leider van het college van Secretarissen Generaal, een soort waarnemende Raad van Ministers tijdens de Duitse bezetting van Nederland. Geeft nogal wat wetenswaardigheden. The second best. Jolanda Witvoet behandelt afscheidsbrieven van ter dood veroordeelde communisten. (Waarom alleen van communisten?). Deze afscheidsbrieven komen niet erg persoonlijk over. Ze lijken meer op de door de Partij en de ideologie, gedicteerde geloofsbelijdenissen. Solange Leobovici schrijft zo gecompliceerd dat zelfs geroutineerde lezers van erudiet bedoelde schrijfsels het niet meer kunnen volgen.

Jan Hoffenaar schrijft een apologie betreffende zijn eigen proefschrift over generaal Calmeyer. Volgens mij is hij er niet in geslaagd het nut van zijn dissertatie aan te tonen.

Paul J. Thung vertelt over Indië tijdens de Japanse bezetting. Niet onaardig. Wat zal ik meer zeggen? Laat de lezer zelf oordelen of ego-documenten echt bruikbare bronnen zijn. Ik heb mijn twijfels.

J. Zwaan

Herdenking Indië-monument Friesland

Herdenking 1999

Op dinsdag 31 augustus 1999 werden in het Rengerspark te Leeuwarden bij het monument "De Deadenwacht", de 168 uit Friesland afkomstige militairen die in de periode 1945-1962 zijn omgekomen in voormalig Nederlands-Indië, herdacht. Onder de ruim 1000 aanwezigen waren o.m.:

Gen. Majoor van Ulden, plv. cdt. 1e Div. "7 december".

Cdt. Vliegbasis Leeuwarden, Kol.-Vlieger J.S. Willems.

Lt. Kol. W.P.J. Patist, Cdt. Garn. Assen. Ook waren afgevaardigden van Prov. Friesland, alsmede bestuurders van meerdere gemeenten uit Friesland aanwezig.

Voorts waren diverse (oud)-militaire organisaties vertegenwoordigd, waaronder ook de oud-plv. cdt. "Bataljon Friesland", dhr. M.A. Vernimmen, alsmede de ereleden van VOMI-Friesland, de dames M. Kamminga en Z. Rumph.

In de openingstoespraak ging de voorzitter van de Stichting Indië-Monument Friesland, dhr. H. Boschma, in op het feit van aandacht voor herdenken, zoals 4 en 5 mei, alsmede de in 1999 voor de eerste maal officieel herdenken van de capitulatie van Japan op 15 augustus. Hij riep zowel de overheden alsmede de Raad van Kerken in Friesland op om ook op de laatste woensdag in augustus voortaan de vlag halfstok te hangen ter nagedachtenis aan de 168 omgekomen militairen uit Friesland in voormalig Ned.-Indië in de periode 1945-1962.

De herdenkingsrede werd uitgesproken door Mevr. A.M.A. van Ardenne-van der Hoeven, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. De titel van haar toespraak was "Herdenken om niet te vergeten, maar ook om te verzoenen". In haar toespraak ging zij in op de gebeurtenissen welke zich zowel aan het thuisfront afspeelden als welke zich in het toen voormalig Ned.-Indië afspeelden.

Enkele passages uit de toespraak: "Die gebeurtenissen zijn dermate complex dat het voor velen en vooral voor direct betrokkenen maar moeilijk te begrijpen en te aanvaarden is dat wat militair nog intensief bevochten werd – en met succes – in feite politiek al onontkoombaar was: een onafhankelijk Indonesië. Ik vind het onjuist om de verantwoordelijkheid hiervoor op de schouders van de militairen te leggen. Zij voerden slechts een opdracht uit. Een opdracht die tot stand kwam door een besluit van een democratisch gekozen regering, met goedkeuring van een democratisch gekozen volksvertegenwoordiging en met instemming van een groot deel van de Nederlandse bevolking. Vandaag herdenken wij die jonge mensen uit Friesland die in het voormalig Ned.-Indië en op Nieuw-Guinea het hoogste offer hebben gebracht, die in dienst van het vaderland hun leven hebben gegeven. Hun namen staan gegrift op dit monument, voor altijd en iedereen zichtbaar, opdat zij niet vergeten worden.

Diegenen die het wel overleefden vonden bij thuiskomst een vaderland dat de oorlog wilde vergeten. Er werd niet veel meer over gesproken. Het was een tijd van aanpakken. De oorlog die ver van huis was gevoerd was voor veel Nederlanders een omgeslagen blad in de geschiedenis. Het heeft lang geduurd voordat in ons land het besef doordrong dat de overheid jegens onze veteranen in gebreke was gebleven. Pas eind tachtiger jaren is een begin gemaakt voor een veteranenbeleid dat gebaseerd is op erkenning en nazorg.

Herdenken doen wij met ons hoofd en hart. Voor sommigen zijn het de herinneringen aan die vreselijke ogenblikken toen hun kameraden stierven. Voor anderen zijn het de herinneringen aan de droeve tijding van de dood van hun zoon, broer, echtgenoot, vader of vriend. Voor ieder van ons heeft herdenken een eigen betekenis. Ik heb bewondering voor die oud-

Indië-militairen die overal in den lande zich beijveren om dergelijke monumenten in dorpen en steden op te richten en jaarlijks herdenkingsbijeentkomsten organiseren om niet te vergeten en ook om te verzoenen. Het verleden met het heden, wat gebeurd is met wat komen gaat. Je zelf verzoenen met wat je is overkomen en aangedaan. Hoe moeilijk dat ook voor betrokkenen zal zijn. Ook daarvoor herdenken wij vandaag. Om te verzoenen en niet te vergeten".

De Erewacht, bestaande uit oud-militairen Indiëgangers alsmede oud-Mariniërs, stond onder commando van Lt. Kol. b.d. J.N. Blom. De herdenking werd muzikaal opgeluisterd door het Fries Seniorenorkest, onder leiding van dirigent G. Heeringa. Door de zangeres mevr. Janneke Slagter werden onder begeleiding van het orkest enkele toepasselijke liederen gezongen.

Declamatie werd, zoals ook bij vorige herdenkingen, verzorgd door mevr. A.G. Steenstra uit Emmen. De titel van de declamatie was: INGATAN (Herinnering).

Na de toespraken, muziek en zang, alsmede de declamatie werden door en/of namens de diverse organisaties 23 kransen en bloemstukken gelegd. Daarnaast werden door de aanwezige familieleden, nabestaanden en overige belangstellenden bloemen aan de voet van het monument gelegd.

Tot slot van de herdenking werd een defilé langs de bloemenzee voor het monument gehouden door alle aanwezigen. Het Erepeloton van oud-strijders vormde hierbij de erehaag. Het bestuur ziet met voldoening terug op de herdenking, die stijlvol is verlopen. Zij voelt zich door de grote belangstelling gesterkt in de mening dat dit werk moet worden voortgezet.

De secretaris,
J. Hoogsteen

Kerst 1999

In het dorp Jeruzalem, 'n flink stuk bij ons vandaan wonen Maria en Jozef. Jozef heeft daar zijn timmerfabriek en staat in de weide omtrek bekend om zijn vakmanschap. Maria klust hier en daar wat bij en met dit gezamenlijk inkomen boren ze bij de middenstand. Als Maria druk in de weer is met de stofzulger ziet ze nog net het rode PTT autootje voorbij flitsen en ze haast zich naar de brievenbus. Post ontvangen is altijd spannend, misschien wel een bericht van haar zus, die op alle dag loopt. Onderwijl glijdt haar blik over haar eigen bolle buik en ze weet dat het niet lang meer kan duren.

De schrik slaat haar om het hart bij het lezen van dit onheilsbericht. We moeten op reis vanwege een volkstelling, helemaal naar Bethlehem. Ze rent naar de werkplaats van Jozef en leest hem het slechte nieuws voor. Jozef, de kalmte zelf, concentreert zich op wat er gebeuren moet voor ze aan de lange reis beginnen. Maria, ga jij even met de ezel langs de smid en laat de hoeven kappen. Breng dan ook gelijk wat reisbenodigdheden mee. Narit en 'n pak pleisters, en niet te vergeten, iets tegen reisziekte. Ondertussen zet ik de machines stil en berg de kostbare spullen weg. Ze jatten tegenwoordig bij het leven, de krant staat er bol van. Het raam uit de sponning gelicht of nog erger met 'n auto de hele pui aan barrels gereden. Hoe dan ook, je bent alles kwijt en moet maar zien dat je van de verzekering wat terug krijgt. Jozef zoekt op z'n oude landkaart de kortste weg en rekt uit dat de reis toch nog twee volle dagen in beslag neemt. Dat is dan aan de krappe kant, want Maria is uitgeteld, het kan ieder moment gebeuren. Jozef wil de bevalling liever thuis in eigen vertrouwde omgeving, dat is beter voor moeder en kind. Helaas gaat het net even anders. Ze zijn na een vermoeiende dag van sjouwen en slenteren op de plaats van bestemming aangekomen. Ze ondervinden dat de mensen hier anders zijn dan thuis. Nee, plaats hebben we niet, we hebben asiel-

zoekers. We zitten vol, hoopel maar op. Jawel denkt Jozef, dat is gemakkelijk gezegd, maar waar moet ik heen met een zwangere vrouw die ieder moment bevallen kan. Als ze dan bijna geen stap meer kunnen zetten van vermoeidheid en het laatste restje daglicht achter de horizon verdwijnt, vinden ze een oude stal. Moe van het vragen en soebatten om 'n slaapplek, besluiten ze om dan maar voor een nacht de stal te gebruiken. Jozef parkeert de ezel en een toevallig in de buurt zijnde os, achter in de stal om zo een beetje warmte te creëren voor zijn vrouw en het te verwachten kind. Als tegen de morgen de bevalling achter de rug is, staat Jozef blij en opgelucht met een zoon in zijn armen. Hij kust Maria omdat zij zich zo flink gedragen heeft. Dan opeens staan er hele rijke mensen voor de stal, koningen lijken het wel. Jozef schaamt zich, krijgt hij een keer hoog bezoek en uitgerekend

nu kan hij ze niet waardig ontvangen. Ze vragen beleeft of ze binnen mogen komen om HET KIND te zien. Dan knielen die grote mannen en bieden geschenken aan.

Hoe groot moet jij worden om te knielen?

Hoe rijk moet jij worden voor je geschenken weg geeft?

Wanneer steek jij eens de helpende hand uit?

Wanneer zeg jij: Mintu Ampoon? (vergifenis)

Moet jij niet dankbaar en blij zijn met dat engeltje op je schouder.

En blij zijn dat je kunt en mag geven. Doe dat dan!

Dat maakt een ander mens van jou, een gelukkig mens.

Wens je een goede kerst en wel voor het hele jaar.

Gerrit Soetekouw

Beloofte maakt schuld

*Op al die verre Erevelden,
liggen jongens, zoals wij.
Toen wij naar huis gezonden werden.
Lagen zij daar, rij na rij.
Bij het laatste afscheid, lieten wij weten,
dat we jullie nooit, nee nooit zouden vergeten.*

*Na weken op een troepenschip, eindelijk thuis,
terug in het koude vaderland.
Toen dacht je nog wel aan hun houten kruis,
maar hoe lang was dat naderhand?
Hoe lang ben jij blijven gedenken?
Hoe lang is "nooit vergeten" bij jou blijven werken.*

*Nu is het al meer dan 50 jaar geleden,
Toch vraag je je telkens af,
Durf je nog voor hun ogen te treden,
Of schamen we ons voor die belofte bij hun graf.
Monumenten staan overal in het land,
maar waar staat het monument voor de jongens
uit Stad en Ommeland?*

Ingezonden door een "Veteraan"

Opsporing verzocht

Oproep

"U-Brigade Padang/Midden-Sumatra periode 1946-1950"

Bij deze brigade diende zo'n 8.000 sobats van 21 onderdelen, o.a. de bataljons 1e Reg. Jagers; II-14 R.I.; 1-8 R.I.; 1-11 R.I.; A.A.T.; LTD.; LMD.; HupVa.; Verplegingstroepen; Veld Art.; Huzaren van Boreel; Gentie; M.P.; Mil. Luchtvaart; Inf. Dienst; 5e bat. G.R.P.I. enz.

Veel wapens waren ons in die periode bekend, echter wisten wij toen ook van het bestaan van een *Stadswapen Padang*?

De sobats van de LMD weten het inmiddels wel omdat één van hen, in een verzameling op de rommelmarkt een stoffen embleem van 7 x 5 cm. vond, voorstellende het *Stadswapen* van Padang. De reünie-commissie van de LMD heeft toen in de Wetenschappelijke Bibliotheek van het Tropen Instituut te Amsterdam de gegevens van dit stadswapen opge-

zocht. Het wapen blijkt bij verordening van 11 november 1928 te zijn vastgesteld.

Hierna heeft de commissie via scannen, floppy, computertechnieken en de grafische industrie kleurenafdrukken laten maken in het formaat 30 x 21 cm.

Op de reünie van 29 juni 1999, in de Genm. De Ruyter van Steveninck-kazerne te Oirschot, is het *Stadswapen* van Padang met de beschrijving aan de sobats van de LMD uitgereikt.

Deze kleurendrukken zijn nu te bestellen.

Als u f 10,- overmaakt op onderstaande postbankrekening ontvangt u portvrij 1 (één) kleurendruk en de beschrijving van het stadswapen, verpakt in een enveloppe met kartonnenrug. De Reüniecommissie "Sobats/LMD" Postbankrekening 4575449 t.n.v. J.M. van Geenhoven Muijeveld 11, 3645 VH Vinkeveen.

Sobat Johan van Geenhoven is op zoek naar sobats die van 1946/1950 gediend hebben met zijn neef, Johan Dirk Geisterler, geboren 27-04-1922, KNIL stb.no. 114719272, ingedeeld bij Infanterie V te Gombong, Tjimahl en Bandjermasin op Java. Na opheffing KNIL in 1950 woonde hij in Bandoeng, waar hij in 1967 is overleden. Reacties graag aan: Johan van Geenhoven, Muijeveld 11, 3645 VH Vinkeveen. Tel. 0297-261415.

Sobat Franken is op zoek naar enkele OVWers van de K.L.U.A. en wel naar de soldaten A. Bredius (Rotterdam), H.C. Mensing (Deventer), C.J. Kociman (Vinkeveen), T.D. Mouthaan (Rotterdam), H. Noteboom (Uden), J.H. v. Eijck (Utrecht) en M.Th.La. Fontaine (Maastricht). De tussen () geplaatste plaatsnamen zijn de vroegere woonplaatsen. Hij die sobat Franken kan helpen wordt verzocht contact op te nemen. Tel.: 010-4736186.

Zijn laatste Kerstfeest

Stil lag hij daar op zijn houten brits, met zijn uitgemergeld lichaam waar alles pijn aan deed, alleen zijn ogen keken om zich heen, soms angstig, soms vragend.

Hij dacht "het is toch Kerstavond, Kerstavond toen Jezus werd geboren in een stal". Hij keek om zich heen en dacht "ik lig ook in een stal", maar voor hem was het geen Kerstavond. Zijn handen tastten om zich heen, ergens lag toch nog een stompje kaars? Ja, hij vond het en hij hield de kaars met twee handen vast en keek er naar met zijn brandende ogen. Maar wat hoorde hij daar buiten toch, waren dat de kerstklakken en hoorde hij heel ver weg "Stille Nacht, Heilige Nacht" zingen? Nee dat kon niet, dit

waren de patjols en de hamers waar zijn maten mee aan het werk waren aan de spoorlijn. Hij sloot zijn ogen en zag een mooie boom waarin de kerstlichtjes brandden, vroeger thuis en met blijde stemmen "Nu zijt welkome" werd gezongen. Hij opende zijn ogen, hier was geen boom, geen lichtjes, alleen een donkere vlezige stal. Opnieuw hoorde hij in de verte zingen "Stille Nacht, Heilige Nacht" en het bekende "Nu zijt welkome". Nogmaals tastte hij om zich heen en vond een doosje met nog één lucifer erin. Hij stak zijn kaars aan en bad tot God en vroeg of hij ook Welkome was. Hij dankte God en neuriede zachtjes "Stille Nacht, Heilige Nacht". Hij wist het nu zeker, hij was

Welkome. Het stompje kaars was bijna opgebrand. De deur ging open, een lap kwam binnen, schopte hem met zijn laars en zag dat er nog leven in was. Grijzend liep hij weer weg. Het stompje kaars was opgebrand, het was weer donker in de stal. Met een glimlach op zijn gezicht wist hij dat ook zijn leven beëindigd was en dat hij in deze Heilige Nacht Welkome was.

Anneke Schnitger,
Arnhem

Kerst en Nieuwjaar 1999-2000

In deze donkere dagen gaan mijn gedachten
Denk wat valt er in 't jaar 2000 te verwachten
zal er over de gehele wereld vrede komen
kunnen de mensen weer in hun eigen huizen
wonen

Laat even mijn gedachten gaan
en gelijk komt Indië er weer aan
Voel mij met de Kerstdagen zo eenzaam en
alleen

Zie deze dagen graag veteranen om mij heen
Wil graag hun verhalen horen van hun tijd
Toen wij met deze dagen in Indië zaten
Kerstdagen in de tropen bestond daar niet
Stille Nacht kwam daar nooit voor
Wel als wij stonden bij een graf
Bij een jongen die deze dag was afgeslacht
Dan was het stil - heel stil -
Alles ging zo snel soms dacht ik wel
Waarom nu juist op deze Kerstdagen
Dat de vijand de jongens namen te grazen
Dan te bedenken dat dit bericht naar
Holland ging

Het is toch afschuwelijk voor dat gezin
Ieder ouder houdt toch van zijn kind
Die nu een rustplaats kreeg in moeder aarde
en vraag mij zo vaak af - waarom waarom
konden ze daar dat jonge leven niet sparen
De meeste jongens zijn verplicht naar Indië
gegaan

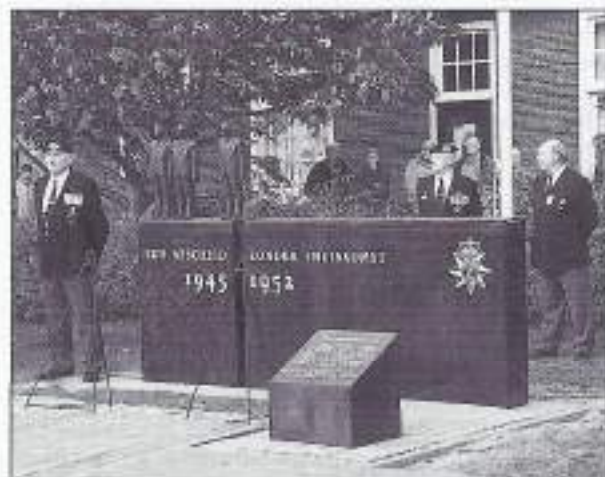
Kan nog steeds niet begrijpen dat dit moest
Het maakt mij soms opstandig en woest
Ik kan dat lied niet meer horen
"Er is een kindeke geboren"
Op zo'n dag gingen weer Sobats verloren
"Vrede op aarde in de mensen een welbehagen"
Op deze dag stonden we weer in het gareel
Er waren weer doden - Twee teveel
Kerstdagen is voor mij geen feest
Op deze dagen voel ik mij ellendig
Ik voel mij helemaal leeg

Petra en haar veteraan Klaas
wensen alle sobats en hun gezinnen

een gezegend nieuwjaar

Grote belangstelling voor onthulling Indië monument in Leiden

Het leek er aanvankelijk niet op, maar de onthulling van het oorlogsmonument ter nagedachtenis van de 25 omgekomen Leidse militairen in het voormalig Ned. Indië ging zaterdagmiddag 23 oktober toch door. Donderdagavond tussen negen en tien uur werd het beeld nog door onbekenden van zijn sokkel getrokken. Het vijftig kilogram wegende bronzen beeld werd echter in een gracht dicht bij de plaats van onthulling teruggevonden.

Vandaar dat de loco-burgemeester de heer van Rijen en de heer Hillemaar (broer van één van de omgekomen militairen) toch konden onthullen. Zij deden dit in aanwezigheid van afgevaardigden van de Bond van Wapenbroeders, de Vereniging Oud Militairen Indiëgangers (VOMI), de Stichting Indië Monument Leiden, oud Indië veteranen en vele belangstellenden.

Overige sprekers waren:

de heer P. Brouwer, voorzitter Stichting Indië Monument Leiden;

Mr. W. Thomson, voorzitter van de Bond van Wapenbroeders;

de heer J. Dijkema, voorzitter van de VOMI;

pater drs. L. van der Bol, oud logeraalmoesnier.

De muziek werd verzorgd door de Luchtmachtkapel. Na het defilé was er informeel samenzijn in het Medelbouwmuseum.

De leden van de Stichting kunnen met tevredenheid terugkijken naar deze dag.

J.W. de Jong

Verenigingsnieuws

Drenthe/ Groningen

Secr. J. Plat
Sassenbergen 71
9531 GW Borger
Tel. 0599-235666

Het jaar 1999 zit er bijna op. We staan op de drempel van 2000. Spannend! Een nieuwe eeuw, waar al heel wat over gezegd en gediscussieerd is. Zal onze apparatuur millenniumbestendig blijken te zijn? We zullen zien. De VOMI echter wel. We gaan vol goede moed het jaar 2000 in en zolang er nog gezonde mensen onder ons zijn, zullen we blijven ijveren voor nog meer erkenning voor de **Veteraan**. We zullen ook in 2000 blijven strijden voor de doelstelling dat de nagedachtenis van onze gesneuvelde en overleden kameraden in ere wordt gehouden.

Zonder u kan dit echter niet! Blijft u daarom uw bestuur steunen en als er mensen wegvallen, helpt u ons die open plekken weer op te vullen. Mogen wij op u rekenen?

Dan gaan we met elkaar vol goede moed het jaar 2000 tegemoet. Vele vrienden en vriendinnen zijn ons het afgelopen jaar door de dood ontvallen. Zij mochten niet met ons de komende eeuw binnen stappen. Ook in 2000 zal hetzelfde weer gebeuren. Onze jaren gaan tellen.

Laten wij daarom blijven omzien naar elkaar en waar we kunnen elkaar in de moeilijke tijden die dan ook beelst weer zullen komen, niet loslaten.

Alle prov. en afd. bestuurders wensen u prettige en gezegende Kerstdagen en een voorspoedig en zo gezond mogelijk 2000.

Geniet elk op zijn of haar eigen wijze van de feestdagen die komen gaan en dan zien we elkaar het komende jaar weer terug op onze bijeenkomsten.

Persbericht

Op initiatief van het "Overlegorgaan (Indië) Veteranen Groningen" (Voorzitter A.M. Amerika, oud burgemeester van Hoogezand-Sappemeer) is zeer onlangs de "Stichting Indië-Monument Groningen" opgericht. Aan het Overlegorgaan (O.V.G.) nemen vijf provinciale organisaties (afdelingen van landelijke verenigingen) deel:

Wapenbroeders, V.I.M. en V.O.M.I. (Landmacht); A.V.O.M. en C.O.M. (resp. Marine en Mariniers).

De bovenvermelde "Stichting Indië-Monument Groningen" (voorzitter J.J. Matthijse, oud-gemeenteraadslid van Groningen) heeft zich tot taak gesteld een waardig provinciaal monument op te richten in de hoofdstad van de provincie met daarop de namen van - voorzover thans bekend - 123 Groningse militairen, die in het v.m. Nederlands-Indië zijn omgekomen. Het O.V.G. heeft de Commissaris der Koningin (de heer J.G.M. Alders) en de burgemeester van Groningen (de heer drs. J. Wallage) verzocht hieraan hun medewerking te willen verlenen. Beide ambtsdragers hebben inmiddels hun waardering over het initiatief uitgesproken en hun medewerking toegezegd.

Waar doen we dat?

Afdeling Assen

12 januari 2000 wordt u verwacht in 'De Aanleg' te Deurze voor een gezellige Nieuwjaarsvisite. Meestal met 'boerenjongens', 'kniepertjes' en 'rolletjes'. Ook dit jaar zal het wel weer lukken. Aanvang: 13.45 uur.

Afdeling Dalen - Z.O. Drenthe

Restaurant 'Cornelis' is hier voor u ingericht voor het houden van de nieuwjaarsbijeenkomst. Kom vroegtijdig, want meestal moeten er stoelen bijgezet worden. Dit alles gaat gebeuren op 20 januari 2000 en de middag begint om 13.30 uur.

Afdeling Hoogeveen

De secretaris schrijft. De eerste contactmiddag van dit seizoen hebben we weer gehad. Een 130 aanwezigen hebben genoten van mooie dia's uit Indonesië. De uitleg van dhr. Folkerts (Pikolan) was vlot en duidelijk. Er werden mooie handgemaakte spullen verkocht ten bate van een adoptieproject voor kinderen. De traditionele verloting sloot de zeer gezellige middag af. De eerste contactmiddag in 2000 zal in de vorm van een nieuwjaarsbijeenkomst gehouden worden op 6 januari 2000 in de altijd gezellige 'Mauritshof'. Aanvang: 13.30 uur.

Afdeling Meppel

U wordt hier verwacht op 12 januari 2000 in zaal Scholtmeijer in Havelte. Ook hier zal de bijeenkomst in het teken staan van een nieuwjaarsbijeenkomst. Beslist niet vergeten te komen, want hier zal het ook weer erg gezellig worden. Aanvang: 13.30 uur. Hartelijk welkom.

Nog een mededeling van deze afdeling

Er is daar een wisseling van de wacht geweest. Lubbert Talen heeft jaren het werk van de sociale contacten verzorgd. Hij heeft gemeend na het overlijden van zijn vrouw hier mee te moeten stoppen. Jammer, want Lubbert was een graag geziene bezoeker en iemand die in deze contacten veel werk heeft verzet. Lubbert, vanaf deze plaats heel veel dank en waardering voor alles wat je voor de afdeling Meppel voor dit werk hebt betekend. Het werk wordt overgenomen door Jan Bonte, Oude Rijksweg 458, 7954 GD te Rouveen. Tel. 0522-291471. Onthouden en dit adres noteren, want Jan wil graag het werk van Lubbert continueren, zij het dan natuurlijk op zijn eigen wijze. Schroom niet hem aan te spreken. Lubbert, nogmaals dank. Jan, welkom

en heel veel sterkte in het werk dat komt.

Bij alle bijeenkomsten wordt verwacht dat u een kleinigheid meeneemt voor de verloting, want anders kan de schoorsteen niet roken. Bij de afdeling Meppel hoeft u dit niet te doen, want hier laat men de schoorsteen op een andere manier roken. Last but not least. Overal hartelijk welkom.

In Memoriam

Met eerbied en respect noemen wij u de namen van hen die ons de afgelopen periode door de dood zijn ontvallen.

J. Groote	Meppel	26 aug. '99
H. Strijker	Hoogeveen	2 sept. '99
A. Huls	Yhorst	20 sept. '99

Wij wensen de betrokken families de warmte en de liefde van hun naasten toe in de verwerking van dit smartelijk verlies.

Onze oprechte deelneming.

J. Plat

Flevoland

Secr. Oevergriend 13
1356 EA Almere
Tel. 036-5318672

25 Augustus: eindelijk weer in Emmeloord, de 'Prinsenhof'. 06.30 de wekker, opschieten alle barang (prijzen etc.) moet nog geladen worden en om 07.45 komt Paul. Met veel 'gesteun en gekraak' wordt de combi afgeladen en als Paul arriveert is de 'truck' hartstikke vol met prijzen en apparatuur, het moet een 'Feest' worden in Emmeloord. ± 07.30 uur wordt er gestart richting 'Tangsi Prinsenhof' waar wij 08.15 aankomen. Het is nog bar vroeg als wij door dhr. Willemsen geweent worden om al binnen te komen. Enthousiast toont hij ons de door hem ingerichte zaal, fantastisch, slechts een kleine aanpassing hier en daar met het oog op onze 'standhouders', zoals bingo en prijsentafel en de zaak is O.K. Een karretje om alles uit te laden, aan alles was of werd gedacht. Spoedig kwamen de eerste 'standhouders' om een plek te veroveren. Uiteraard was er een vaste plek voor Bert Vuyk en

zijn crew voor de dia-presentatie. Zo vond ook de VOMI Soc. Zorg - Jannie Oerlemans - 'Anton Pieck' een vaste plaats. Het begon er al aardig op te lijken, de zaal kreeg al een apart karakter. De sobats konden komen, hetgeen ondertussen al gebeurde. Vanuit alle delen van Flevoland en daar buiten kwamen zij binnen. Wij hadden echt een 'volle bak', bijna negentig man, dat was heel wat voor het 'kleine' Flevoland. Zo mocht om ± 11.00 uur de voorzitter een ieder welkom heten, speciaal het team van Bert Vuyk en zij die van verre kwamen. Hierna nam het 'normale' programma een aanvang, het werd een afwisseling van bingo - diapresentatie - koud buffet - bingo - diapresentatie - loterij etc. Tijdens de eerste dia-presentatie arriveerde de burgemeester van de N.O. Polder, de heer Mr. Ridder van Rappart, welke door de voorzitter naar een vrije plek werd geleid, zodat hij nog van de schitterende dia's kon genieten. Na de eerste dia-serie mocht de voorzitter de burgemeester welkom heten en hem danken voor zijn spontane reactie en aanwezigheid. Aansluitend op zijn antwoord i.v.m. de Oud-Indiëgangers, was het woord aan Jac. van Boven. Hij bedankte de burgemeester en alle sobats uit Emmeloord e.o. voor hun steun en bijdrage tijdens de dodenherdenking op 4 mei jl. in Emmeloord. Ondertussen had de kok niet stil gezeten en werd de soep geserveerd, de tijd draait gewoon door. Helaas moest de burgemeester ons verlaten wegens andere verplichtingen elders. De voorzitter deed hem uitgeleide en dankte hem nogmaals voor zijn komst. Ondertussen zou het koudebuffet bijna koud (of warm) worden, doch niets was minder waar. De eerste gasten en sobats konden zich te goed doen aan dit culinaire hoogstandje. Een weekde aan salades, vlees en vissoorten stond uitgesteld voor de liefhebbers, welke zich dan ook niet onbetuigd lieten. Het was een komen en gaan van smullende sobats. Het verliep allemaal puik, de eigen geluidsinstallatie voldeed goed, moest een enkele keer iets afgeremd worden, maar al doende leert men. Nadat alle sobats en hun dames copieus geluncht hadden, werd het programma weer hervat. Eenmaal was er een 'stormaanval' op de bingotafel, die goed opgevangen werd door de grote hoeveelheid aan prijzen.

Vele sobats gingen dan ook met mooie prijzen naar huis. Na wij wederom genoten hadden van de schitterende dia's van Bert Vuyk en tot slot de loterij gespeeld was, werd het tijd om allen te bedanken voor de aanwezigheid en inzet. Zonder dat, was het niet zo'n grandioze dag geworden. Sobat Jan Berendsen vroeg het woord en bedankte het bestuur voor deze dag.

De volgende bijeenkomst in Emmeloord zullen we verzorgen met een Nasi-maaltijd en dan rekenen dan ook op die sobats die wij nu helaas gemist hebben. Tot de volgende keer.

11 december in Tangsi 'Kolkzicht' wordt 18 december.

Geplande data voor 2000 in Tangsi 'Kolkzicht':
22-1; 4-3; 15-4; 27-5; 1-6; 19-8; 30-9; 11-11 en 16-12.
Selamat Djalani! dan ... Selamat Tahun Baru.

Frits Frantzen

Friesland

Secr. Drostlaan 68
8303 EE Emmeloord
Tel. 0527-616717

Sinds de vorige 'SOBAT' midden augustus bij u in de bus viel is het verenigingsseizoen weer begonnen en breekt de drukke tijd voor ons als bestuur weer aan.

Het begon al op 31 augustus toen we onze jaarlijkse herdenking hadden bij ons monument in het Rengerspark te Leeuwarden. Het was zoals altijd een indrukwekkende plechtigheid onder grote belangstelling. Als spreker was uitgenodigd mevrouw Van Ardenne, lid van de Tweede Kamer voor het CDA.

Zoals de voorzitter van de Stichting Indië Monument Friesland, de heer Boechma, ook reeds mededeelde zal in het vervolg de jaarlijkse herdenking niet meer op de vaste datum 31 augustus plaatsvinden, maar op de laatste woensdag van augustus. Wij zijn trots op ons monument en we nemen aan dat u dat ook bent. Ook willen we graag dat de herdenkingen tot in lengte van jaren door zullen gaan en dat het monument goed

wordt onderhouden, ook als wij er niet meer bij kunnen zijn. Daar is veel geld voor nodig en u kunt het stichtingsbestuur daarbij helpen met een jaarlijkse of een éénmalige donatie. Daarvoor kunt u contact opnemen met de penningmeester, de heer A. Cramer, Van Leeuwenhoekstraat 3, te Leeuwarden, tel. 058-2661728.

Jaarlijkse busreizen

Nadat we het vorig jaar het monument te Roermond bezochten, zochten we het dit jaar wat dichterbij huis. We bezochten met twee bussen o.a. het vestingstadje Boertange in onze buurprovincie. Daar mocht onze reis-leider Ype het militaire handwerk weer even beoefenen door het afschieten van een oud kanon. En als je op de vraag "Hoe was de reis?" al antwoord krijgt, "We hebben heerlijk gegeten", dan kunt u aannemen dat de reis als geslaagd kan worden beschouwd.

Bijeenkomst voor weduwen

Ongeveer tien procent van ons ledenbestand bestaat uit weduwen. Omdat zij niet zo gemakkelijk als weduwe onze bijeenkomsten bezoeken, hebben wij, na het succes van het vorig jaar, ook dit jaar weer een bijeenkomst georganiseerd op 16 september. Zoals gewoonlijk vonden we ook nu weer gastvrijheid op de vliegbasis waar een dertigtal dames werden verwelkomd door de plv. commandant van de vliegbasis. De heer Bos van de S.D.V. vertelde iets over het werk van de stichting en beantwoordde vragen. Er werd gezellig gepraat, genoten van een drankje en de middag werd afgesloten met een gezamenlijke maaltijd. Voor het volgende jaar staat dit vast en zeker weer op het programma.

Regionale bijeenkomsten

Onze eerste bijeenkomst hielden we op 12 oktober in Wouterswoude. Voor een volle zaal vertoonde de heer De Leeuw een dia-serie over de natuur in Canada, waarbij hij vertelde van zijn ervaringen aldaar. Voor het eerst in onze geschiedenis niet iets over Indië. De tweede bijeenkomst heeft, als u dit leest, in november plaats gevonden in Sneek en de eerstvolgende houden we op 11 januari te Heerenveen. U weet het, u bent overal welkom, ook al ontvangt u geen persoonlijke uitnodiging.

Gemeentelijke bijeenkomsten

De in het vorig nummer aangekondigde bijeenkomst met het gemeentebestuur van Wûnseradeel gaat niet door. De gemeenteraad ging er niet mee accoord. Jammer! Inmiddels is er contact geweest met het gemeentebestuur van Wymbritseradeel en zo de zaken er nu voorstaan vindt deze bijeenkomst plaats op 18 november.

Acceptgiro

Het zal voor u geen verrassing zijn, maar aan het eind van het jaar komt de onvermijdelijke acceptgiro. Wilt u zorgen voor een vlakte betaling? Veel leden hebben hun contributie vrijwillig verhoogd, waarvoor hartelijk dank. Enkel betaalden helemaal niet en lieten ook niets van zich horen. Erg vervelend voor de penningmeester en de secretaris.

Tenslotte

Het bestuur wenst leden, ereleden en donateurs een voorspoedig en gezond 2000 toe. De gedachten gaan uit naar hen die ziek zijn en naar hen die het anderszins moeilijk hebben.

Henk Leeman

Limburg

Secr. L.C. Zéguers
Zonstraat 118
6463 AE Kerkrade
Tel.: 045-5454013

Op het moment dat u dit leest spoedt het jaar zich met rasse schreden naar het einde, naar het jaar 2000. Een eeuwwisseling, een gebeurtenis die slechts weinig mensen twee keer meemaken. Een eeuwwisseling ook waar reeds lang van te voren over gesproken en geschreven is, in veel gevallen in nogal negatieve zin. Men heeft het dan over millenniumproblemen. Moeten wij dan mischien, voor alle zekerheid, bijvoorbeeld naar China gaan; daar hebben ze toch een andere jaartelling dan hier en kunnen er ons daar dus in het kader van bovenbedoeld probleem geen gekke dingen gebeuren. Maar alle gekheid op een stokje, het leven gaat, ook hier verder; en dat betekent dat er, niet als voorgaande jaren, werk aan de winkel is. Ook bij ons, beste sobats. En daarom gaan we ook in het jaar 2000

stug door met datgene wat we tot nu toe deden, zoals o.a. het houden van veteranenbijeenkomsten, verspreid over de provincie, zodat iedereen, ergens bij hem, of haar in de buurt, een of meerdere bijeenkomsten kan meemaken.

Ook hebben we weer een aanvraag ingediend voor twee excursies naar de AWACS-vliegbasis en van 23 maart tot en met 26 maart 2000 staat dan weer, bij voldoende belangstelling, een excursie naar Normandië op het programma. Men kan zich voor deze excursie opgeven via het daarvoor bij de decembermailing gevoegde aanmeldingsformulier. De betaling dient wel te geschieden vóór 1 februari 2000. (lieft op giro-rekening 6729796, t.n.v. Penningmeester VOMI Limburg, Brandhofstraat 20, 6372 KC Landgraaf, m.v.v. Normandiëreis). In genoemde mailing treft u hierover verdere gegevens aan, vanzelfsprekend ook het totale activiteitenprogramma 2000.

U allen nog namens het bestuur en de contactpersonen dankend voor uw hulp, medewerking en steun, wensen wij u en de uwen een prettig Kerstfeest en een Gelukkig Nieuwjaar en het allerbeste voor het jaar 2000.

L.C. Zéguers

Noord-Brabant Oost

Secr. J. v.d. Ham
De Kraan 60
5056 EC Berkel-Enschot
Tel. 013-5400380/Fax 013-5400381

Nieuwsbrief + Acceptgiro

Inmiddels heeft u van ons de Nieuwsbrief en de acceptgiro voor de contributie 2000 ontvangen. Controleert u even of u deze contributie inmiddels aan ons heeft voldaan? Namens de penningmeester dank! Het is elk jaar weer een hele klus om alles op tijd verzonden te krijgen. Van uw kant is het een kleine moeite om even uw betaling op onze girorekening te storten. Wij rekenen op U! Dichter bij de feestdagen wensen wij u en de uwen nogmaals het allerbeste voor prettige dagen en een erg goed millenniumjaar 2000. (Even wennen aan dat getal).

Nieuwjaarsreceptie

Woensdagmiddag 12 januari a.s. in

de Marechausseekazerne aan de Hastelweg 183 te Eindhoven. Aanvang 14.00 uur – Einde 16.00 uur. Komt u ook eens?

Jaarvergadering 2000

Dit lijkt nog ver weg, maar hier is alvast de uitnodiging daarvoor. Deze jaarvergadering vindt plaats op dinsdagmiddag 25 april 2000 in Gemeenschapsgebouw Genderdal – Boccherinilaan 6 te Eindhoven. Aanvang 13.30 uur. In verband met de sluitingstijd van de zaal willen wij stipt op tijd beginnen.

Herdenkingsboek Heeswijk-Dinther

Voor een uitgebreid verslag: zie elders in dit blad.

Bijeenkomst in Asten

Op 26 oktober jl. belegden wij een contactmiddag in Asten, waarvoor onze verwachtingen hoog gespannen waren, zeker na een lange periode waarin wij door omstandigheden niet in staat waren geweest een bijeenkomst te houden.

De zaal was binnen de kortste keren zo goed als vol en de stemming zat er meteen goed in. Na de openings toespraak door de voorzitter werd de gelegenheid geboden om vragen te stellen, welke vragen op adequate wijze werden beantwoord.

Ook dhr. Vink van de Stichting Dienstverlening Veteranen, onze trouwe assistent bij dit soort gelegenheden, kon menigmen met zijn advies en/of formulieren van dienst zijn. Tijdens de pauze werden de welbekende loterijbonnen verkocht en de opbrengst daarvan was boven verwachting. Wij hadden dan ook voor een aantal mooie prijzen gezorgd. Op deze bijeenkomst was tevens Radio Asten en Someren aanwezig, die, na de voorzitter geïnterviewd te hebben, ook in de zaal nog wat gesprekken opnam. Ook het zangtalent van dhr. Aerts uit Deurne, die een 'klamboe'-lied ten gehore bracht, is door hen opgenomen, terwijl het publiek het refrein steeds massaal meezong. De blijde gezichten van de bezoekers versterkten ons in de mening dat het steeds zinvoller wordt dit soort bijeenkomsten te houden.

Nu eens geen film over 'toen', maar gewoon gezellig contact met elkaar. De bedankjes bij het afscheid deden

ons bestuur deugd en wij zullen bijeenkomsten in deze trant in het jaar 2000 zeker en frequenter voortzetten. Uiteraard zijn suggesties voor dit soort bijeenkomsten zeer welkom.

Excursie vliegveld Welschap

Deze heeft plaatsgevonden op 17 november jl. Ook daarover verschijnt in de volgende 'Sobat' een verslag.

... en tenslotte

hebben we niet veel meer te vertellen op dit ogenblik. U heeft onze Nieuwsbrief immers onlangs gekregen en daarin staat al het één en ander.

Wilt u de Nieuwsbrief goed bewaren en/of de genoemde data en aanvangstijden op uw kalender of in uw agenda noteren?

Verder hopen wij op een goed VOMI-jaar en blijven wij ons inspannen vóór en namens u.

*Maaht u ook eens iemand lid!
Helaas komen we in januari 2000
weer onder de 1500 leden.*

J. v.d. Ham

Noord-Brabant West

2e secr. mev. M.C.A. Laayen-
Reusel, Cammedijk 1
4706 EG Roosendaal
Tel. 0165-560546

Bijeenkomst in Prinsenveld

Op 22 september kwamen wij bijeen in zaal 'Marktzicht'. Er waren 115 personen aanwezig. Zoals gebruikelijk opende de voorzitter de bijeenkomst met de herdenking van onze overleden sobats. Voorts sprak hij over de onderwerpen: VOMI – hoe nu verder; de herdenking in Roermond; wederom de kwestie P.P.; het niet doorgaan van de plaquette in Breda en een oproep voor deelname aan het defilé op 5 mei 2000.

Onze vriend Will van de Corput uit Teteringen had wederom een prachtige tentoonstelling van foto's en tekeningen opgesteld over het onderwerp: "De aanleg van een enkelspoor dwars door de rimboe van Birma naar Siam over een totale lengte van 414

km". Hij gaf een uitvoerige toelichting op dit gebeuren en alles wat daarmee verband hield. Ook de vader van Will van de Corput was betrokken bij deze aanleg en heeft het niet overleefd. Hij ligt begraven op het Ereveld 'Thanbyuzayat', het beginpunt van de Birma-Siam spoorweg. Ons bestuurslid, J. Maliepaard, informeerde naar mogelijke belangstelling in 2000 voor een excursie naar Nieuwkuyk voor een ontspanningsmiddag met daarna een gezamenlijke koffietafel.

De families Blokland en Gulicx hadden weer voor de prijzen voor de loterij en de lekkere hapjes gezorgd. Hartelijk dank.

Bijeenkomst in Zevenbergen

Op 19 oktober was er weer een druk bezochte bijeenkomst in de gezellige zaal van onze sobat Aarts. Er waren ruim 100 personen aanwezig.

Onze voorzitter leidde op zijn welbekende wijze de gezellige bijeenkomst, waarbij hij diverse informatie verstrekke over het wel en wee van onze VOMI. In het bijzonder stond hij stil bij de problemen betreffende het tot stand komen van een monument in de stad Utrecht.

Onze sobat Jan van Dorst kwam met een plan om in december in deze prettige zaal van onze sobat en vriend Wim Aarts een gezellige middag met een Brabantse koffietafel te organiseren. Men kon direct opgeven en uiteraard betalen. Aan het eind van de middag waren bijna vijftig personen ingeschreven. Onze vice-voorzitter, J. Maliepaard, gaf informatie over onze geplande excursie in het jaar 2000.

Onze medewerkers van de loterij hadden weer voor een groot aantal prijzen gezorgd en de familie Aarts bracht weer de consumpties en de lekkere hapjes rond. Het was weer een gewone en gezellige praatmiddag, maar als je goed om je heen kijkt, blijkt dat de mensen daar behoefte aan hebben. Dank aan onze medewerkers.

In Memoriam

Tussen 15 oktober 1998 en heden (21 okt. 1999) hebben we helaas afscheid moeten nemen van een 22-tal van onze leden en wel met name van:

C. Brouwers	- Roosendaal.
C. van Dun	- Strijbeek.
H. van Straten	- Breda.

SOBAT

H. van der Leeden	- Breda.
J. Vos	- Zevenbergen.
H. Balink	- Dinteloord.
H. Thoden van Velzen	- Madrid
	- Spanje.
C. Feenstra Kuiper	- Breda.
A. Hazelaar	- Breda.
A. Hontelaz	- Steenberg.
A. Luijsterburg	- Roosendaal.
A. v.d. Graaf	- St. Willebrord.
J. Segeren	- Sprundel.
J. Foesenek	- Rijsbergen.
J. van Zelst	- Geertruidenberg.
	- Raamsdank.
F. Pruijssers	- Roosendaal.
H. Schalk	- Roosendaal.
W. Bastiaenen	- Roosendaal.
P. van Oosterbosch	- Rucphen.
W. Zandee	- Hilland.
P. van Oers	- Kruisland.
P. Franken	- Bergen op Zoom.

Mogen wij de nabestaanden de menselijke troost en sterkte toewensen met de verwerking van dit verlies. Laten wij hen niet vergeten.

Nieuwjaarsbrief

In het begin van het nieuwe jaar zult u allen onze nieuwjaarsbrief ontvangen met wat gegevens over het afgelopen jaar en onze geplande activiteiten in de eerste helft van het nieuwe jaar. Tevens is hierbij ingesloten de bekende accept-girokaart voor de contributie voor het jaar 2000. Verzoeken deze girokaart zo spoedig mogelijk verder in te vullen en te verzenden. Bij voorkeur mijn dank.

Nieuwjaarsbijeenkomst

Op dinsdag 11 januari a.s. houden wij onze nieuwjaarsbijeenkomst in de zaal van onze sobat Aarts, Stationsstr. 37 te Zevenbergen, aanvang 13.30 uur. Noteer deze datum in uw agenda. Tot slot maak ik, namens het bestuur, van deze gelegenheid gebruik al onze leden en hun partners een goed en vooral een gezond 2000 toe te wensen.

Mevr. M.C.A. Looyen-van Reusel

Noord-Holland

Secr. E. Pereboom
Postbus 2163
1000 CD Amsterdam
Tel. 020-6148804

Regiobijeenkomsten

Op vrijdag 22 oktober kwamen we bijeen in de kantine van de korfbalclub 'Rhoda' in Amsterdam. Er waren 64 sobats aanwezig, waarvan een aantal met hun partner uit Amsterdam en omgeving. Tengevolge van het slechte weer waren niet alle sobats om 11.00 uur binnen, zodat de voorzitter om 11.15 uur de bijeenkomst opende. Na de opening en de herdenking van onze gevallen en overleden sobats hield de voorzitter een korte openings toespraak waarin hij een parallel trok met de gebeurtenissen tijdens ons verblijf in Indië met de huidige gebeurtenissen op Ambon en Oost-Timor. Vernielingen, plunderingen en moord. Na de inleiding door de voorzitter en de penningmeester ontspan er een levendige discussie met de leden. Pijnlijk is het om te ervaren dat ondanks de grote inspanningen van het bestuur van VOMI NEDERLAND bij de Staatssecretaris van Defensie om voor de zogenaamde grensgevallen een ruimhartig standpunt in te nemen er toch een aantal sobats rondlopen, die meer dan vijf jaar het Vaderland gediend hebben. Doch door het niet aansluiten van de wetgeving, zowel voor de f7.500,- als voor de f1.000,- regeling, vallen zij tussen de wal en het schip. Na de lunch werd een film vertoond en hielden we de loterij met deze keer extra prijzen, omdat een sobat enkele flessen wijn beschikbaar stelde. Verder werd er door ons lid Jaap in den Berken enkele mooie schilderijtjes ter beschikking gesteld, die hij had meegebracht van het eiland Bali. Omdat onze Hawaïaan gitarist Max wegens een herseninfarct niet meer kon optreden, werd aan hem en zijn familie een brief gezonden die door alle aanwezigen werd ondertekend. Om 16.00 uur sloot de voorzitter de bijeenkomst.

Als deze 'SOBAT' in uw bus valt, dan zijn de bijeenkomsten in Heemskerk op 12 november en in Schagen op 25 november, reeds geweest. In januari 2000 vindt nog een bijeenkomst plaats met de leden in het Gooi. Zij krijgen daar binnenkort een oproep voor. Verder willen wij in februari of maart nog een bijeenkomst houden in de Zaanstreek, alvorens we onze jaarvergadering houden op 7 april 2000 in de Marinekazerne te Amsterdam.

Contributie

Een zeer klein aantal sobats heeft de contributie voor 1999 nog niet voldaan. Kom op sobats, controleer je betalingen even en als jij er één van bent maak dat verzuim dan in elk geval voor het jaar 2000 in orde en maak f30,- over op postbankrekeningnummer 497.667.

Meldingen van overlijden

Deze s.v.p. niet verzenden naar de administratie van VOMI-Nederland, doch naar: Sociaal Commissaris VOMI Noord-Holland, Dhr. J. Harmsen, Egelantieleaan 26, 2015 KJ Haarlem. Leg dit adres in je trouwboekje.

E. Pereboom

Overijssel

Secr. L. Jaspers-Foyer
Almeloseweg 80
7691 RG Vriezenveen
Tel. 0546-561348

Het bestuur van VOMI Overijssel wenst al haar leden en hun gezinsleden een heel goed, maar vooral gezond 2000 toe. Op woensdagmiddag 12 januari 2000 organiseert VOMI Overijssel in Restaurant 'De Koenjer' in Mariënheem (bij Raalte) voor haar leden een gezellige Nieuwjaarsinstuf. Een mooie gelegenheid om oude sobats te ontmoeten en elkaar een "selamat tahoen baroe" toe te wensen. Natuurlijk zal een gezellig muzieklek niet ontbreken. En voor oliebollen wordt gezorgd. Het komt regelmatig voor dat bij overlijden het bestuur veel te laat of soms helemaal niet wordt ingelicht. Wij stellen het echter heel erg op prijs wanneer dit wel gebeurt, zodat van bestuurszijde het nodige kan worden verricht. Ook mededelingen in geval van ernstige ziekte of bij opname in een ziekenhuis wordt op prijs gesteld. Misschien kunnen wij als sobats iets voor elkaar betekenen. Hierbij wordt vooral gedacht aan activiteiten van onze sociaal-commissaris en zijn assistenten. De telefoonnummers van de bestuursleden zijn, als het goed is, bij alle leden bekend.

Aktiviteiten

Noteer de hierna volgende data in uw

agenda of op uw kalender:
 - 23 februari contactmiddag
 - 22 maart contactmiddag
 - 27 april algemene ledenvergadering

Indien mogelijk volgt nadere mededeling hierover in de komende 'Sobat'. Ook krijgt ieder lid persoonlijk bericht van onze activiteiten.

L. Jaspers-Fayer

Rivierenland/Oost Gelderland

Secr. R.W. Gasselink
 Koekoekstraat 43
 3815 SH Amersfoort
 Tel. 033-4724090

Jaarvergadering

Na de zo succesvolle jaarbijeenkomst/reünie in de Oranjekazerne in Schaarsbergen hielden we op 20 juli jl. onze 'verplichte' jaarvergadering in de Indische zaal in het KTOMM Bronbeek in Arnhem. Zoals verwacht was hier slechts een beperkt aantal leden aanwezig, zogezegd de kerngroep. Maar juist met zo'n selectief gezelschap kan over alle belangrijke punten gediscussieerd worden. Na de opening werd een minuut stilte in acht genomen ter herdenking van hen, die wij in de tropenarde moesten achterlaten en die in het afgelopen jaar het tijdelijke voor het eeuwige verwisselden. De voorzitter gaf vervolgens een overzicht van de werkzaamheden van het bestuur. Het jaarverslag van de secretaris gaf aanleiding vragen te stellen over de regiobijeenkomsten in Oost-Gelderland en Nijmegen. De voorzitter bracht naar voren dat de belangstelling in Oost-Gelderland voor deze bijeenkomsten dermate gering was dat men na enkele keren bijeen geweest te zijn besloten had in deze vorm niet verder te gaan. Hetzelfde gold voor Nijmegen. De oorzaak ligt grotendeels in het feit dat men elkaar bij de jaarlijkse reünie ontmoet, waarnaar de leden dan ook steeds weer uitzien. Daarop aansluitend werd gedebatteerd over het in 1998 niet mogen houden van onze grote reünie in de Oranjekazerne waardoor wij moesten uitwijken naar Ede en Apeldoorn, alwaar wij zeer gastvrij werden ontvangen. Gelukkig kon in 1999 weer gebruik gemaakt worden

van de Oranjekazerne. De penningmeester gaf een toelichting op het financieel verslag over 1998, hetgeen geen verdere vragen oproep. VOMI RL/OG is donateur van het KTOMM Bronbeek, de Oorlogsgravenstichting en de Vrienden van Roermond. De voorzitter van de kascontrolecommissie, dhr. M.B. Niemeijer, complimenteerde de penningmeester met de grote zorgvuldigheid waarmee het financiële beheer is gevoerd en adviseerde de vergadering het bestuur decharge te verlenen, hetwelk met applaus werd bevestigd.

Een dringend beroep werd op de aanwezigen gedaan om zowel het bestuur alsmede de kascontrolecommissie te versterken. Vooral een sociaal commissaris is een must in de vereniging, waarin een vacature is ontstaan door het wegens gezondheidsklachten terugtreden als bestuurslid van Jo van Son. Met ondersteuning door onze oud-voorzitter Harry van Tuil, stelt Elkkam Dormits zich kandidaat voor die functie, hetgeen door allen wordt toegejuicht.

Met meerdere gemeenten zijn onderhandelingen gedaan over gedenktekens, vaak samen met collegae veteranen-verenigingen. Na nog over een groot aantal punten van gedachten te hebben gewisseld, bedankt de voorzitter de aanwezige leden voor hun inbreng bij deze zeer positieve vergadering. H. van Tuil bedankt namens allen het bestuur voor de inzet in het afgelopen jaar. Rond half vijf sloot de voorzitter de vergadering. Het bestuur bestaat thans uit:

J. Ploeger voorzitter	van Leeuwenhoek- laan 1 7002 HL Doetinchem Tel. 0314-360991
R.W. Gasselink secretaris/leden- administratie	Koekoekstraat 43 3815 SH Amersfoort Tel. 033-4724090
Th.J. Koning penningmeester/ P.R.	Leeuwengroot- stede 30 5431 XS Cuijk Tel. 0485-322213
E.E. Dormits sociaal commissaris	Weerdjestr. 57-3 6811 JE Arnhem Tel. 026-4433877
A. Nolten alg. bestuurslid	Weselaan 99 6531 ML Nijmegen Tel. 024-3557288
P.A.H. Thuijman alg. bestuurslid	Pontanuslaan 40 6821 HR Arnhem Tel. 026-4427911

Herdenking Nijmegen

Een verslag van de jaarlijkse herdenking op vrijdag 10 september in het stadhuis van Nijmegen treft u elders in deze 'Sobat' aan.

De Jaarwisseling

Ons hele leven zijn we gewend geweest het jaartal te beginnen met 'negentienhonderd', nu moeten we de nog resterende jaren starten met 'tweeduizend', en dat zal wel even wennen worden. Laten we hopen, en dat wensen wij een ieder toe dat het er nog velen mogen zijn in gezondheid temidden van de dierbaren, want dat is toch wel het belangrijkste.

In november ontving ieder lid al de gebruikelijke agenda voor het jaar 2000 met een lauwerkrans om de overgang naar het nieuwe millennium te accentueren. Maak er een goed gebruik van. Nogmaals: goede kerstdagen en selamat tahun baru.

Het bestuur

Utrecht en 't Gooi

Secr. A.J.B. Martens
 Chico Mendesstr. 67
 3573 AW Utrecht
 Tel/Fax 030-2716895

Het monument voor gevallen Utrechtse militairen is na veel publiciteit en een vreemde eis om ook de tegenpartij te vermelden op de steen, toch een feit geworden. Op 18 december 1999 zal het onthuld worden, vooraan op de R.K. Begraafplaats St. Barbara, Prinsessenlaan te Utrecht. De gemeente wilde toch nog een tekst op de steen hebben en die luidt als volgt: "Zal ooit een dag bestaan dat oorlog, haat en nijd voorgoed zijn weggedaan, in deze wereldtijd?" Vierde couplet uit het gedicht "Thy kingdom come, o God" van de Utrechtse dichter W. Barnard (pseudoniem G. van der Graff). Een uitnodiging voor het bijwonen van de onthulling, die waarschijnlijk in de Domkerk zal beginnen, wordt u nog toegezonden en wij hopen dat u met velen zult komen.

A.J.B., Martens

De Veluwe

Secr. Kleinhavensteeg 27
6717 GZ Ede
Tel. 0318-690510

De vakantieperiode is al weer voorbij en dus gaan we weer over op de gewone dagindeling. Wij hebben in ieder geval mooi weer gehad. Zo ook met de barbecue-middag, die wij hielden op 1 september en die zeer druk bezocht werd. Het was erg gezellig en de verzorging en bediening van deze barbecue-middag was zeer goed, mede dank zij de goede verzorging door de beheerder van het AMT, dhr. G. Road. Hiervoor onze dank. Op deze barbecue-middag hadden wij twee gasten in ons midden uit Kerkrade. Zij waren vol lof over de activiteiten die wij voor onze sobats organiseren, zodat zij onze penningmeester f 25,- ter hand stelden als zijnde een bijdrage voor de kas. Hr. en Mevr. M., namens het bestuur en sobats onze hartelijke dank. Het bestuurslid, H. Groenendijk, heeft een zware operatie ondergaan. Hij is aan de beterende hand, maar heeft te kennen gegeven, mede ook door ziekte van zijn vrouw, om van verdere deelname aan het bestuur af te zien. Wij danken H. Groenendijk voor de werkzaamheden die hij voor de vereniging gedaan heeft. Wij zullen hem nog gedonken. Henny, namens het bestuur en sobats, hartelijk dank en het ga je goed.

Op 14 september en 13 oktober hadden wij een bestuursvergadering met een aantal uitgenodigde leden, met het doel weer een compleet bestuur te krijgen, het geen ook gelukt is. Het voltallige bestuur zal aan u worden voorgesteld tijdens de ledenvergadering, waarvan de datum nog vastgesteld wordt. U ontvangt hier nog bericht over.

Het eindejaars-diner is dit jaar gehouden in de Generaal Spoorwazerne te Ermelo op 25 november. Aanvang 10.00 uur. Als u dit leest, is deze dag alweer achter de rug. De nieuwjaarsreceptie wordt weer gehouden in het AMT in Stroe, Wolweg 115. Aanvang 14.00 uur. Maar eerst tot ziens in Ermelo bij het eindejaarsdiner.

H.G. de Ruygt

Zeeland

Secr. J. Kloet
Loan van Barbestein 8
4451 AH Heinkenszand
Tel. 0113-561738

Op 20 september kwamen er uit alle delen van Zeeland een 74-tal leden bijeen voor de jaarlijkse busreis. Alle deelnemers zagen elkaar op het verzameladres tijdens de eerste koffiestop in Oosterhout. Hier was het dat de vice-voorzitter, Pim Gernler, de deelnemers hartelijk welkom kon heten. De reis werd vervolgd naar Friesland via de Veluwe en Staphorst naar 'Hotel de Zon' in Oosterwolde, alwaar wij 4 nachten zouden logeren. Een 20-tal moest wegens plaatsgebrek logeren in Appelscha. Dinsdagmorgen werd eerst een bezoek gebracht aan het Indië-monument in het Rengerspark te Leeuwarden, dat opgericht is ter nagedachtenis aan de 168 uit Friesland afkomstige militairen, die in de periode '45 - '62 omgekomen zijn in het voormalig Ned. Indië. Bij deze kranselegging was ook het voltallige bestuur van VOMI Friesland aanwezig. Na dit officiële gedeelte bracht het gezelschap een bezoek aan de provincie Friesland. De provincie met de befaamde elf steden en haar prachtige vergezichten spreken voor zichzelf. Deze dagen zijn overigens druk bezet geweest om overal bezoeken af te leggen, o.a. het zeehondencentrum in Pieterburen in de prov. Groningen - een moesterd- boerderij in Eenrum - een rondvaart (inclusief lunch) over het Snokermeer en zeker niet te vergeten Sonnema Beerenburg. Ook werd er een dagbezoek gebracht aan het Noorder Dierenpark in Emmen (prov. Drenthe). Vrijdag 24 september namen we afscheid van 'Hotel de Zon' en rijden we via het mooie museumdorp Orvelte (prov. Drenthe), met mooie oude boerderijen en een echte schaapskooi, naar Hellendoorn. Hier gebruikten we een warme lunch. We kunnen terugzien op een goed geslaagde gezellige reis, goed weer met veel zon, goed verzorgde smakelijke diners en met het door ons zelf meegebrachte goede humeur, kon er eigenlijk niets fout gaan.

Regiobijeenkomsten
14 januari 2000 in Oostburg,

'De vier emmers',
19 januari 2000 in Axel,
'De Molenhof',
27 januari 2000 in Meliskerke,
'Ons Huis',
2 februari 2000 in Haamstede,
'De Molenberg',
8 februari 2000 in Sint Maartendijk,
'Haestinghe',
16 februari 2000 in Goes,
'De Spinne'

Aanvang bijeenkomsten: 13.30 uur.
Wij hopen onze leden met partner te ontmoeten.

Het bestuur wenst een ieder een vredig en gelukkige Kerst, een goede jaarwisseling en een heel voorspoedig en gezond 2000 met allen die u lief en dierbaar zijn.

J. Kloet

Zuid-Holland Noord

Secr. J.W. de Jong
Merellaan 247
3145 EJ Maassluis
Tel. 010-5927786

Activiteiten

Het nieuwe seizoen begon op 22 oktober met een bijeenkomst in Loosduinen. De lezing door de heer Bijmans van de Oorlogegravenstichting was erg interessant en de videobeelden over de erevelden in Nederland en Indonesië maakten duidelijk hoe belangrijk het werk van deze stichting is. Helaas was het bezoekersaantal teleurstellend, het slechte weer had kennelijk zijn invloed. Op 23 oktober waren we getuige van de onthulling van een monument in Leiden waarover elders in dit blad uitvoerig verslag wordt gedaan. Ons lid B. van der Plas uit Sassenhelm kreeg op 15 oktober door burgemeester Drs. F.H. Buddenberg het Draaginsigne voor Gewonden uitgereikt, waarbij de regio-vertegenwoordiger de heer Hoogervorst ons bestuur vertegenwoordigde en bloemen aan de echtgenote uitreikte. Aan de reis naar Bastogne en Verdun van 4 tot 8 oktober namen 16 dames en 30 heren deel. Ook hierover elders in dit blad een kort verslag. In november heeft het bestuur een gerichte ledenwerfactie ondernomen

In de plaatsen Den Haag, Voorburg, Rijswijk, Leidschendam en Wateringen. Over het resultaat zullen wij in de komende Sobat informeren.

Regiobijeenkomsten

Op 11 januari zijn we bijeen in Lisse in het gebouw "De Kleine Engel" aan de Hereweg.

Op 15 februari in Alpen a/d Rijn in gebouw "De Bron" en op 22 februari in Zoetermeer in het bekende gebouw van de schietvereniging. Regio Leiden in maart op een nader aan te geven locatie en datum. Vervolgens zijn we in Delft tezamen op 28 maart en de regio Rceclotafarendsveen komt in april 2000 bij elkaar. Nadere details volgen indien nodig in de Sobat nr. 69. Voor alle bijeenkomsten geldt: zaal open om 13.30 uur, aanvang 14.00 uur.

J.W. de Jong

Zuid-Holland Zuid

Secr. H. Barmentlo
Lohmanpark 50
2982 VT Ridderkerk
Tel. 0180-463954

Nieuwjaarsreceptie

Op *dinsdagmiddag 11 januari* wordt voor de elfde keer, sinds de start in januari 1999, de nieuwjaarsreceptie 2000 gehouden in Ridderkerk in het Dans- en Partycentrum Jaap v.d. Graaf, Kievitsweg 107. Deze locatie is bereikbaar per eigen vervoer: Via A 16, afslag Ridderkerk, vanuit alle richtingen de borden Politie volgen. De zaal ligt schuin tegenover het politiebureau. Parkeren naast de zaal of directe omgeving.

Per Openbaar Vervoer: Busdiensten vanuit de omliggende plaatsen; Vanuit Rotterdam bus 140, vertrek Kralingse Zoom en bus 144 vertrek Zuidplein. Uitstappen halte Randweg - Ridderkerk. Zaal open: 13.30 uur. Aanvang: 14.00 uur.

Sobats, komt in grote getale naar Ridderkerk. Zorg dat je er bij bent om het door onze voorzitter, Herman Schox, te geven startschot voor het VOMI-jaar 2000 niet te missen.

Agenda - activiteiten 2000

22 februari: Locatie Wijkgebouw Noord, Winston Churchillaan 27, te

Spijkensisse. Zaal open 13.00 uur, aanvang 13.30 uur

21 maart: Locatie Partycentrum Nieuwe Kolbaan, Nieuwstad 1 te Gorinchem. Zaal open 13.00 uur, aanvang 13.30 uur.

Dit partycentrum bevindt zich in het centrum van Gorinchem. Per trein of bus is dit op loopafstand bereikbaar. Auto's kunnen betaald parkeren in de nieuwe parkeergarage (voormalig kazernesplein), direct bij de kolbaan.

April 2000

Het bestuur ZHZ onderzoekt momenteel de mogelijkheden voor een excursie naar de Genie in Vught, eventueel gecombineerd met een bezoek aan Hedel. Nadere mededelingen hierover volgt in 'Sobat' van februari 2000.

Terugblik op 1999

Het VOMI-jaar 1999 begon met een druk bezochte Nieuwjaarsreceptie in The Bridge te Papendrecht op 12 januari.

Behalve de maandelijks bestuursvergaderingen en ledenvergadering werden contactbijeenkomsten gehouden in Spijkensisse, Gouda, Zwijsdrecht, Giessenburg, Schiedam en Middelharnis. Verdeeld over twee dagen vond in april een excursie plaats naar de Marinierskazerne in Doorn. De belangstelling c.q. deelname aan deze bijeenkomst voldeed ruimschoots aan de verwachtingen. In de loop van het jaar vonden, behalve de jaarlijkse herdenking, o.a. een grootse plechtigheid bij het Indië-monument Rotterdam en in andere plaatsen, onthullingen van nieuwe monumenten plaats in Rotterdam-Overschie, Gorinchem en Middelharnis.

Het ledental VOMI-ZHZ bedraagt momenteel 1314. In 1999 ontvielen ons tot 23 oktober 23 leden, die wij met eerbied gedenken.

In het bestuur van ZHZ vond een wisseling plaats:

Voorzitter: Herman Schox,
was Ger de Jong;
1e secr.: Henk Barmentlo,
was Arnold Geurink;
vice-voorz.: Ger de Jong,
was Harry Kuipers.

In april vond uitbreiding van het bestuur plaats door de benoeming van Henk Mergler, die de taak op zich heeft genomen als 2e secr. en ledenadministratie. Tenslotte legde sobat

Jaap Breugel zijn functie Algemene Zaken op 18 oktober jl. neer. Gezien de toenemende belangstelling voor alle activiteiten binnen het gebied Zuid-Holland Zuid mag het vertrouwen in het komende VOMI-jaar 2000 gerechtvaardigd zijn. Allen Prettige Feestdagen en een Voorspoedig 2000 gewenst.

H.C. Clasquin

Canada

Secr. D. Walinga
12 Leacrest Str., Bramalea
Ontario, L6S 3K6 Canada
Tel.(905) 457-8782
Fax.(905) 457-8929

Nieuws vanuit West Canada

Ik heb weer eens genoten van het doorlezen van het blad Sobat, nummer 67. Het is waarschijnlijk 5 of 6 jaar geleden dat ik tot de ontdekking kwam dat er een Indië Veteranen Organisatie was. Vanaf 1958, het jaar dat wij naar Canada emigreerden, had ik totaal geen contact meer met mijn kameraden van 4-3 R.I., met wie ik in Indië heb gediend van 1947 tot 1950 in West-Java. Als je nog jong bent en hard moet werken om een toekomst op te bouwen in een vreemd land, dan komen die oude herinneringen niet zo op, maar in later jaren dan denk je bij jezelf wat waren de namen van de jongens met wie ik in dienst geweest ben, en wat zal er van hen geworden zijn. Verschillende malen keerden wij terug naar Holland, en op een van deze vakanties vertelde mijn broer Teun, 'een oud-marinier die in Nieuw-Guinea gediend heeft', dat er een Veteranen organisatie was, en na wat meer onderzoek heb ik toen een oproep in de Sobat geplaatst, en tot mijn verbazing kreeg ik brieven van jongens van mijn peloton, Cees Verheul, Kees Verwoerd, Roger van Veldhoven en J. van Rhee. Dat was na zoveel jaren een geweldige verrassing en de volgende vakantie naar Holland hebben wij elkaar ontmoet. Wat waren ze na al die jaren veranderd. De daarop volgende vakantie heb ik de reünie in Breda meegeemaakt en ook nog andere veteranen ontmoet van ons peloton, waaronder ook H.C. Clasquin, die naar ik ver-

nomen heb geweldig veel gedaan heeft voor de veteranen. Intussen had ik ook uitgevonden dat er een Indië Veteranen Organisatie in Canada is, en daar wij toen lid van geworden, en hebben nu onze eigen regionale organisatie, verbonden met de hoofd-organisatie V.O.M.I. Canada.

Wat mij steeds opvalt is dat er zoveel zijn die zich afvragen of wij iets goeds gedaan hebben in Indië. Ik denk dat wij trots kunnen zijn op al het goede dat wij daar gedaan hebben. Het is natuurlijk vreselijk dat al die jonge mensen hun leven verloren in een land, zoveel duizenden kilometers van hun vaderland, en dat de familie waarschijnlijk nooit hun graf kan bezoeken. Maar ik denk dat wij, die teruggekomen zijn, toch ook ons moeten herinneren aan de dankbare bevolking die ons met open armen ontving, want nu konden zij het land weer bewerken en naar de markt gaan. Herinner je de kinderen die in de rij stonden om eten te krijgen, hoe blij waren die niet. De bevolking die ons een wild varken bracht dat ze geschoten hadden. Er zijn zoveel goede herinneringen die wij niet mogen vergeten. Ja, wij hadden ook gesneuveld, 29 man en vele gewonden, en ook die zullen wij nooit vergeten.

Hier in Canada hebben ze remembrance-day. Die wordt ieder jaar gehouden in november, de elfde maand, de elfde dag om elf uur, met een parade en kruisleggingen. In de twee wereldoorlogen en Korea zijn er 150.000 Canadairs gesneuveld om landen vrij te maken, en daar zijn ze trots op. Laten wij dan ook trots zijn op het goede dat wij in Indië gedaan hebben.

Arie H. Thur, 5-4-3 R.I.
2541-23rd Str. N.E.
Salmon Arm, B.C.
V1E 3Y4 Canada

Jaarvergadering VOMI-Canada
Op 23 oktober 1999 werd de jaarvergadering van VOMI-Canada gehouden. Tijdens deze jaarvergadering was aanwezig mev. Elizabeth Witmar, Minister van Ontario.

De 400 Canadese en USA tellende leden van de vereniging oud Militairen Indiëgangers (VOMI)

hielden in het door oud-Nederlanders gestichte bejaarden-centrum (900 inwoners) 'Holland Christian Homes' in Brampton (ten NW van Toronto) hun jaarvergadering en was het Don Walinga (5-9 R.I. Palembang) de secretaris en redacteur van het tijdschrift 'Surat Khabar' gelukt de in Nederland (Ketel) geboren Elizabeth (Elsje) Witmar, de Minister voor Gezondheidszorg in het Ontario Kabinet te bewegen wat over haar werk te vertellen. Een uitstekende spreker die geen moment naar haar woorden behoefde te zoeken, alhoewel zij alleen wat aantekeningen voor zich had, ontving een enthousiast applaus en waarschijnlijk ook van hen die bij de laatste verkiezingen niet op haar partij gestemd hadden.

Voorzitter Wim Wiersma (5-9 R.I. Palembang) opende de vergadering in de grote 'Heritage Hall' van het bejaarden complex, verwelkomde de minister en vroeg een minuut stilte voor de in Indonesië gesneuvelden en voor de leden die het afgelopen jaar overleden. Een speciaal welkom was er voor de vertegenwoordiger van de Hollandse Marinier Piet Duyn en zijn vrouw, de secr. van de Bond van Wapenbroeders Mr. Rysburger en Ms. J. Touw, één van de directeuren en voormalig President van Holland Christian Homes, Walter Veenstra en zijn vrouw. Er waren bloemen voor Riet van Duyn, die de namen, adressen, tele-

foonnummers, rang en onderdeel, thuis in haar computer constant bijhoudt en enkele keren per jaar een rol met adreslabels aflevert bij de secr. voor de verzending van brieven en het tijdschrift 'Surat Khabar'.

De video over het 'Josti-band orkest' uit Alphen a/d Rijn en Bodegraven, waarin 170 min of meer geestelijke gehandicapten op een aantal verschillende instrumenten een uitvoering gaven, was soms te veel voor enkelen die moeite hadden hun beroering meester te blijven. De blijdschap en het enthousiasme waarmee gespeeld en goed gespeeld werd en de soms emotionele reactie van de ouders in het publiek staat lijnrecht tegenover een artikel in het Canadese dagblad 'De National Post' enkele dagen later, waarin de Australische dokter Peter Singer, nu een professor aan de Princeton's Universiteit Center for Human Values in de USA in een lektuur voor zijn studenten zei: "If a child is born with severe disabilities, it would be better to kill this child at birth than to allow it to live a life of either misery or unknowingness while it burdens its parents and community".

Na de lunch (rijst, sateh, loempia en kroepoek), verzorgd door het Indonesische restaurant 'The Satay Place' uit Rexdale, was er het optreden van een Indonesische volksdansgroep 'Melati', het verloten van twee vliegtickets naar Nederland, gedoneerd door 'Canada 3000' (gewonnen door Frank en Tina Opsteen uit Milton) werd deze wel zeer geslaagde middag met 215 leden, familie en genodigden besloten, zoals het ook begon, met koffie en gebak.

Wim van Duyn

De spreker bij de VOMI Canada-USA jaarvergadering in het door oud-Nederlanders opgetrokken bejaardenhuis "Holland Christian Homes" (900 inwoners) in Brampton (juist te NW van Toronto) - was de Ontario minister voor gezondheidszorg, de in Nederland geboren mevrouw Elizabeth Witmar.

Het verhaal van een veteranendochter

Op vrijdag 1 oktober jl. was er een reünie van de L.T.D. in Soesterberg. Mijn ouders hadden zich samen op deze dag verheugd, maar mijn vader heeft dit helaas niet meer mee kunnen maken. Hij is op 31 januari jl. overleden.

Omdat ik een baby was toen mijn vader eind 1946 naar Indië moest, voel ik mij betrokken bij deze voor mijn ouders zware periode in hun leven.

Zo gebeurde het dat ik in de plaats van mijn vader, samen met mijn moeder, in Soesterberg geweest ben. Wat mij tijdens deze dag opviel waren de enthousiaste gesprekken van honderden mannen 'op leeftijd'.

Weerzien met kameraden, ophalen van herinneringen. Van verscheidene echtgenotes van veteranen vernam ik dat hun partners nog nooit zoveel gepraat hadden over de Indië-periode als op deze dag.

Bij hun terugkomst, eind jaren veertig, was er weinig belangstelling voor hun verhalen, met als gevolg dat velen jaren en jaren hun mond gehouden hebben. Zo ook mijn vader. Wat zou deze dag hem goed gedaan hebben. Praten met bijv. Jan Leenders, de enige overgeblevene van zijn onderdeel.

Wij, kinderen en kleinkinderen van Geert Alkema, Beemdgras 4 te Bodegraven, hebben het geluk dat

onze (groot)vader enige jaren geleden - op verzoek van een kleinzoon - zijn verhaal op papier gezet heeft.

In de 'Sobat' van augustus jl. stond geschreven: "Vertel het je kinderen, Veteraan!". Ik zou het graag willen omkeren:

"Kinderen, vraag je vader om het te vertellen". Mijn ervaring, en met mij vele anderen, is: Die vaders vinden het heel erg moeilijk om uit zichzelf te vertellen!

Mijn vader leeft niet meer. Ik kan hem nooit meer iets vragen. Dus: Vraag nu het nog kan!

Eline Venema-Alkema,
Dordrecht

Herdenkingsdienst oud-Indiëgangers 15 april 2000

Enige oud-Indiëgangers uit Sliedrecht, Hardinxveld/Glissingen en Glessenburg, hebben het voor-nemen een herdenkingsdienst te houden ter gelegenheid van het feit dat velen hunner ca. 50 jaar geleden terug keerden uit het voormalig Ned. Indië. In deze Dienst zal ook stil-gestaan worden bij hen die niet terugkeren mochten.

Bovenstaand initiatief is een vervolg op een gelijksoortige viering in 1990, toen onder het motto "40 jaar thuis". Inmiddels is gebleken dat buiten de genoemde gemeentegrenzen ook belangstelling bestaat voor het bijwonen van genoemde Dienst, het-geen voor het Comité "50 jaar thuis"

aanleiding was om de gebieds-grenzen enigermate uit te breiden en wal tot de gehele Alblasserwaard en Vijfherenlanden en randgebieden alsmede elders wonende oud-lanwoners.

Het spreekt vanzelf dat deze uit-nodiging ook van toepassing is op de echtgenotes van reeds overleden sobats.

Heeft u belangstelling, inlichtingen worden u gaarne verstrekt door het comité, o.a. H. Harrewijn, tel. 0184-651320; A.C. Kooiman, tel. 0183-581835; J. v. Dijk, tel. 0184-670963 of H. Leeuwis, tel. 0184-414283.

Ab. Kooiman Azn.

Reis naar België, Luxemburg en Verdun

Op 4 oktober jl. gingen 16 dames en 30 heren onder leiding van ons be-stuurslid Gerard Bekking richting Luxemburg. Het uiteindelijke doel was Verdun waar uitvoerig kennis werd genomen van de dramatiek van de Eerste Wereldoorlog.

Indrukwekkend was L'Ossuaire de Douaumont (het Knekelhuis).

Vianden, Diekirch en bij prachtig weer de stad Luxemburg maakte dat het gezelschap met genoegen terug-kijkt naar deze reis die door Zuid-Holland Noord werd georganiseerd.

Jaap van Breugel

Jannie van As

Ben Habich

Alle drie namens de hele Sociale Commissie nog harte-lijk bedankt voor jullie grote inzet voor onze oud-dienstmakers.

Jammer dat jullie om lichamelijke redenen hebben moeten afhaken. Het gaat jullie goed en nogmaals bedankt!

Henk Barmantlo

Natuurlijk jij ook heel hartelijk bedankt voor je grote inzet voor de Commissie.

Ik ben barstens jaloers op V.O.M.I. Zuid-Holland Zuid waar je nu secretaris bent. Het gaat je goed en merci!

V.B.

Een kegel- en dansavond zorgden tevens voor een ontspannend element tijdens deze reis.

J.W. de Jong.

Nieuwe leden sinds Sobat 67

Naam:	Woonplaats:	Land:	Naam:	Woonplaats:	Land:
Kosten G.	's-Gravenpolder		Grinaven W. van	Beaerwijk Dintlar	
Guldenmundt J.Ph.	Alblasserdam		Dooren G. van	Helmond	
Zwienen W.J. van	Alblasserdam		Schrijf P. van	Helmond	
Kruizer C.	Alkmaar		Vugts G.	Helvoirt	
Roode M. de	Almelo		Aalders H.	Hongelo	
Zanten Th. van	Almere		Kogchelland-Mierop A.M.	Horckingen	
Herwijnen A. van	Almkerk		Baltes H.J.	Holtan	
Ottens I.	Ambt Delden		Lee J.T.S. van der	Hoogerheide	
Zwemmer-Eikelenbrg			Mooyart W.J.	Hoogvliet	
A. Th.	Amsterdam		Lunne P. van	Houwenstijl	
Hans J. de	Apeldoorn		Mol P.	Huizen	
Reu J.C. de	Arnhem		Tennekes W.	Kampen	
Berdeen J.	Arnhem		Driël G. van	Klaarwaal	
Broekhuizen G.A.	Arnhem		Endepoel J.	Lage Zwaluwe	
Jansen J.W.	Arnhem		Dijk H. van	Leidschendam	
Beukema P.	Assen		Pos J. te	Leidschendam	
Dangen T. van	Asten		Deiter J.	Lemelerveld	
Albeda B.H.	Balk		Bassink W.M.	Leusden	
Wijnveldt G.A.	Banendrecht		Nagelkerke G.P.	Lewedorp	
Smets A.	Batawa Ont. KOK 1E0		Christinaas K.	Middelberg	
Canada			Dees W.	Middelberg	
Huisen T. van	Bergen op Zoom		Tuinhof de Groot T.	Minnertaga	
Alveringh K.	Biddinghuizen		Banlen J.E. van	Noaldwijk	
Schoofs L.	Bladel		Visser D.	Nieuwe Tonge	
Berkel P.J.	Blaiswijk		Vries-de Heer M.	Nijkerk	
Leeuwen P.	Balward		Edwards Ch.	Nijmegen	
Rutte M.	Bampton Ont. 1E0		Roosjmakers J.Th.M.	Nijmegen	
1E5	Canada		Boordwijk A. van	Nuesen	
Halmer J.J.	Brada		Heelsum V.G. van	Odijk	
Mal C.A.	Brada		Timmers A.	Oisterwijk	
Schmeits-van Veelen W.J.	Brada		Diepmann R.	Ottawa K1S 1S4	Canada
Roman J.B.G.	Brille		Weegen C. van der	Oud Gastel	
Drift L. van der	Brussel België		Peterse J.A.	Oud-Beijerland	
Berg H. van den	Capelle a/d IJssel		Schols P.J.	Oudenbosch	
Knappe-Knal M.	Coeverden		Wijsta J.	Paraga	
Mulder H.	Delfstruizen		Smits A.	Rijswijk	
Bakker W.	Den Bommel		Allers E.	Roosendaal	
Verhage J.	Den Bommel		Dingenouts C.L.	Roosendaal	
Velden I. van	Den Bosch		Vliet J.P. van	Rosmalen	
Altena D.	Den Haag		Kaasen J. van	Rotterdam	
Heemskerk C.J.	Den Haag		Huijzer K.	Rotterdam	
Jongejan I.	Den Haag		Kerkhof J.H.B. van	Rotterdam	
Leeuwen A.D. van	Den Haag		Beuter P.	Santpoort-Noord	
Stuijband D.G.	Den Haag		Jongste W.	Schiedam	
Wazir M. de	Den Haag		Kraanvink J.W.M.	Schiedam	
Leysten A.	Deurne		Leeuwe H. van	Schiedam	
Boer H.	Deventer		Pelt H. van	Schiedam	
Klippel C.W.	Dordrecht		Dijkhof W.	Sint Michielsgestel	
Hanninga H.	Drachten		Almas B.	Sneek	
Plasmans J.	Driebergen		Ruiter M. de	Scammeladijk	
Kersten W.J.	Duiven		Hogendijk C.E.G.	Spijkenisse	
Schottert H.	Duiven		Brugmans P.	Tilburg	
Oudsen-van Cutsem M.	Edo		Emmen B.	Tilburg	
Engelard A. van	Eerbeek		Huijsman J.	Tilburg	
Handorp G.	Eibergen		Meije M.	Tilburg	
Griseels M.	Eindhoven		Ommen W. van	Tilburg	
Nijssen C.	Eindhoven		Wijk J. van	Tilbert	
Tromp H.	Eindhoven		Greveling B.	Trenton Ont. K9V 5P7	Canada
Verboom I.G.	Ellemeet Zld.		Wassenaar J.	Trompsburg	
Brek J.	Elshout		Veer W. van der	Urk	
Paalst G.	Emmer Compascuum		Stas Chr. M.	Utrecht	
Grootheupner-Mie T. de	Enschede		Christians M.	Veghel	
Kate G. ten	Enschede		Ammerongen A. van	Vlaardingingen	
Ketzer J.	Enschede		Lizker P. van der	Vlaardingingen	
Genot T. de	Esch		Wenhuis L.	Vollenhove	
Pappelhof P.	Forsum		Ferguson-vd Ende H.G.	Voorburg	
Limburg T.	Geldrop		Joeg H.J. de	Voorst	
Pos J. van	Geldrop		Nieuwenhuis M.G.	Vorden	
Wetten J. van	Gemert		Vrieling C.	Wassenaar	
Minnard A.J.	Goos		Walden C. van	Werkendam	
Peters A.	Goor		Visser J.	Westervoort	
Hummel J.	Groningen		Enkelaar A.	Zeist	
Noordhoff-Hoekstra G.T.	Haarlem		Mulder J.	Zeist	
Orthuis P.J.	Haarlem		Wieten J.W.	Zeist	
Spanheim L.	Haarlem		Jonkers P.	Zoetermeer	
Wagmans H.	Halsteren		Stater J.	Zwolle	
Walters J.	Hardenberg				
Duisenvoede Th. van	Heemskerk				
Wazander N.	Heemskerk				

In Memoriam

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Ere-saluut aan:

H. Langendoen D.V.M.	Axel
W.J. Teunissen	Elst
J. Tersteeg	Maarsse
P.S. van Oers 3-10 R.I.	Kruisland
Th. Claassen 2-9 R.I.	Koningsbosch-Echt
P.L.M.G. de Rooy 42 Z.M.C.	Eersal
A. Huis	Ijborst
C. Broos 3-2 R.I.	Waalwijk
P.J. Franken 4-3 R.I.	Bergen op Zoom
H. Schottert	Dalmsbolte
A.J. Nieuwenhuize	Kruiningen
J.J. Capon	Goos
L. Boermans 1 R.S.	Sneek
Z. Struik	Almelo
F. de Wilde	Dalsten
C. Uittman	Alblasserdam
I. van der Molen	Rotterdam
P. Dekkers 5-11 R.I.	Ons
B. Kentie 8 R.V.A.	's Hertogenbosch
Th. J. Sels	Nieuw Vennepe
C. Visarius	Beverwijk
J.H. Koreman	Zwanenburg
H.W. Kort	Heemskerk
N.J.H. Bijl	Amstelveen
J.Ph. Keijman	Duiven
I. Groote	Meppel
H. Strijker	Hoogeveen
A. Huis	Ijborst
W.A.J. Bastiaansen 3e Inf. Brig.	Roosendaal
C. Noorlander	Alphen a/d Rijn
M.W.L. van der Kloet	Papendrecht
A. Stuy	Langerak
A.W. Snoeck	Ninsoep
H. Koning 3e Inf. Brig.	Brada
P. Drogenman 3-8 R.I.	Amsterdam
R.L. van den Berg	Westzaan
G. Café	Nieuw Vennepe
J. Vrijskoop	Alphen a/d Rijn
Th.B.G. Lucassen	Alphen a/d Rijn
J.W. Bottenberg	Odijkgein
J. van Schijndel	Hoogland
Jan Isma 3-12 R.I.	Heeg
G.H. Hasselink	Enschede
H.G.J. Steensman	Boskamp
Saks Tijmersma 2-6 R.V.A.	Trum
N.W. Loon	Haarlem
P. van Kuijt	Coaldale (Alb. Canada)
S. Kromer	Assen
F. Helmers 4-4 R.I.	Owensound (Ont. Canada)
W. Driessen	Oisterwijk
J.F. van Zijl	Noordwijk aan Zee
P.A. v.d. Borselaar	Wassenaar
L. van Lavieren	Papendrecht
L. Breukel	Rozenburg
Joop van Os	Eindhoven
J.B. Koch	Goos
J. Merelisse 5-6 R.I.	Woudrichem
H.J. Veld	Spierdijk
J.B. Muller 432 B.I.	Klazienaveen

sociale
missie
VOMI

Moge de warmte en de liefde van Uw naasten en ons aller oprecht medeloven, U de kracht en de moed geven dit zware verlies te dragen.

V.B.

OORLOGSGRAVENSTICHTING
BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Bloemleggingen en graffoto's (Verre Oosten)

Door tussenkomst van de Oorlogsgravenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen.

Bestellingen dienen uiterlijk **8 weken** voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn.

De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van: naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum.

Voor **Hong Kong, Singapore, Ambon en Korea** gelden aparte voorwaarden waarover des gewenst nadere inlichtingen worden verstrekt.

Kleurenfoto's van Erevelden

Overzichtsfoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto in het formaat 18 x 24 cm bedraagt f15,- inclusief porto.

U kunt de Oorlogsgravenstichting steunen door begunstiger te worden door een jaarlijkse bijdrage van ten minste f 25,-. Ook kunt u begunstiger voor het leven worden met een bijdrage van ten minste f 500,-. Voor andere schenkingsvormen kunt u contact opnemen met de Oorlogsgravenstichting, afdeling financiën (tel. 070-3131090).

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

OORLOGSGRAVENSTICHTING
 Zeestraat 85, 2518 AA 's-Gravenhage
 Postbus 80981 - 2008 CR 's-Gravenhage
 Telefoon 070 31 31 080 - Giro 401.000

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen voor:

Type A: Bloemstukje van orchideetype Douglas/Vanda, hoog model, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type B: Andere soorten bloemen niet zijnde orchideeën, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type C: Bloemstukje van Bangkok orchideeën, laag model, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type K30: Kransje 30 cm, prijs zonder foto f 15,-, idem met foto f 17,50. Soort bloemen wordt in overleg met de plaatselijke bloemist bepaald. Type K75: Krans met foto f 50,-, inclusief rood-wit-blauw lint, met tekst. Deze krans is niet bestemd voor een individueel graf, maar voor kranslegging bij een van de monumenten op de erevelden (oranje gladiolen of witte bloemen).

Voor Thailand kunnen uitsluitend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen f 10,- inclusief een foto.

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

V.O.M.I.

toko

Fonds Sociale Zorg

*Met herkenning begint erkenning !
 Met meer leden meer kracht !*

Draag ons borstembleem en onze stropdas bij alle officiële V.O.M.I. gelegenheden !

Plak onze V.O.M.I. stickers op de achterruit van uw auto !

U kunt ze bestellen bij de penningmeester van uw vereniging.

fonds
sociale
zorg

sociale
VOMI

V.O.M.I. borstembleem	f 12,50	
V.O.M.I. stropdas donkerrood	f 22,50	
V.O.M.I. stropdas donkerblauw	f 22,50	
V.O.M.I. stickers	f 1,00	
V.O.M.I. kerst- en nieuwjaarskaarten, 25 stuks	f 10,00	portvrij
V.O.M.I. sleutelhangers	f 6,00	
V.O.M.I. rollerpennen	f 1,50	
V.O.M.I. ballpoints	f 1,00	
V.O.M.I. demobilisatiespeldje met sureté verguld	f 12,50	portvrij
V.O.M.I. OVW-speldje met sureté verguld	f 12,50	portvrij
V.O.M.I. wapenschild mahonie met spuit/gietwerk plastic	f 30,00	
V.O.M.I. herenhorloge titanium plated met roestvrijstaal bandje	f 65,00	
V.O.M.I. button	f 1,50	
V.O.M.I. sluitzegels	f 2,30	

U kunt de artikelen ook bestellen bij de **Beheerders van het Fonds Sociale Zorg:**

Leen van Eijk, Pieter Postlaan 14
 1222 LJ Hilversum, Tel./fax 035 - 685 33 73,
 Postgiro 6131844

Tjibbe J. Gaastra, A. van Heusdenstraat 15,
 2461 VJ Ter Aar, Tel./fax 0172 - 602452

Ook hier wordt minimaal f 2,50 extra in rekening gebracht voor verzending en porto.

N.B. alle prijzen zijn per stuk en bij iedere bestelling wordt minimaal f 2,00 extra berekend voor verzending en porto

POSTZEGELS / TELEFOONKAARTEN

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, alsmede telefoonkaarten en sigarenbandjes, bewaar ze en stuur ze naar: **Joyce P. Stramrood-van Vark, Binnenhof 36, 6715 DP Ede, Tel. 0318 - 638160**

De opbrengst komt volledig ten goede van het **Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland.**

V.B.